

กลวิธีการโน้มน้าวใจในปริศนาการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ

การเขียนจัดเป็นการสื่อสารประเภทหนึ่ง ผู้เขียนหรือผู้ส่งสารต้องใช้ความสามารถในการเรียบเรียงความคิดในจิตใจเป็นเบื้องต้น และถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียนที่เป็นระบบระเบียบ เพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้รับสารรับรู้และเข้าใจ ตลอดจนมีอารมณ์หรือจินตนาการคล้อยตามเรื่องราวหรือสารนั้น ๆ ที่ตนต้องการนำเสนอได้

อวยพร พานิช และคณะ (๒๕๔๔ : ๑๖๓-๑๖๔) กล่าวว่า ในการสื่อสารทุกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเขียน การพูด หรือการแสดงออกอื่น ๆ ผู้ส่งสารจะมีวัตถุประสงค์ของการสื่อสารอยู่ ๓ ประการ คือ

๑. วัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร
๒. วัตถุประสงค์เพื่อโน้มน้าวใจ
๓. วัตถุประสงค์เพื่อความบันเทิง

ดังนั้น เมื่อใดก็ตามที่เราต้องการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการพูด หรือการเขียน เราจะมีวัตถุประสงค์หลักอยู่หนึ่งในสามวัตถุประสงค์ข้างต้นเสมอ

งานเขียนแบบเทศนานับว่าเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนมุ่งหวังหรือมีวัตถุประสงค์เพื่อกล่อมเกลาจิตใจของประชาชนให้ดีงาม (สมบัติ เสริมศิลป์, ๒๕๓๒ : ๒) ทั้งนี้ ลักษณะงานเขียนแบบเทศนาในปัจจุบันมีลักษณะที่แตกต่างไปจากในอดีตเป็นอย่างมาก เพราะกระแสวัฒนธรรมหรืออิทธิพลของชาติตะวันตกหลังไหลเข้ามาในสังคมไทย จึงส่งผลให้งานเขียนแบบเทศนาต้องปรับเปลี่ยนตัวเองไปด้วยทั้งในด้านรูปแบบ เนื้อหา และจุดมุ่งหมาย ดังที่ สนิท ตั้งทวี (๒๕๒๗ : ๒๕๒) ได้แบ่งงานเขียนแบบเทศนาออกเป็น ๒ ช่วง ดังนี้

๑. ลักษณะงานเขียนแบบเทศนาก่อนได้รับอิทธิพลตะวันตก
 - ๑.๑ เนื้อเรื่อง ส่วนมากมาจากคัมภีร์ในศาสนาและชาดก
 - ๑.๒ จุดมุ่งหมาย เพื่อสั่งสอนประชาชนให้เลื่อมใส ศรัทธา ตั้งอยู่ในความดี
 - ๑.๓ แนวคิด เน้นพุทธปรัชญา คือ ความเป็นอนิจจัง อันเป็นส่วนหนึ่งของไตรลักษณ์

๒. ลักษณะงานเขียนแบบเทศนาหลังได้รับอิทธิพลตะวันตก

๒.๑ เนื้อเรื่อง มักเป็นธรรมะในชีวิตประจำวัน โดยนำเหตุการณ์ในสังคมมาประกอบ เนื้อเรื่องกระจายไปสู่คนหลายอาชีพยิ่งขึ้น เช่น ธรรมะในการเป็นครู ธรรมะในการปกครอง เป็นต้น

๒.๒ จุดมุ่งหมาย เพื่อใช้เป็นเครื่องประโลมโลก ประโลมใจคนที่อยู่ในสังคมที่มีแต่ความสับสนวุ่นวายเช่นทุกวันนี้ ใช้เป็นข้อสั่งสอน เยาะเย้ยบุคคลที่ทำผิดศีลธรรม

๒.๓ แนวคิด เสนอแนวความคิดอย่างตรงไปตรงมา แสดงความคิดความเชื่ออย่างมีเหตุผล

๒.๔ รูปแบบและการดำเนินเรื่อง มีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง การดำเนินเรื่องมุ่งการใช้ใจความมากกว่าศิลปะในการใช้ถ้อยคำ ไม่นิยมแทรกคาถาบาลี

ลักษณะของงานเขียนแบบเทศนาสองช่วงข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า มีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายร่วมกัน คือ การสั่งสอน โดยแฝงลักษณะของการโน้มน้าวใจได้ด้วย ลักษณะงานเขียนแบบเทศนาในช่วงแรกจะเป็นการสั่งสอนอย่างตรงไปตรงมา อันพิจารณาได้จากบริบทของงานเขียนที่มีภาษาธรรมะอยู่มาก แต่ก็นับได้ว่าเป็นการโน้มน้าวใจผู้อ่านได้เป็นอย่างดี เนื่องจากความเคร่งครัดของวัฒนธรรมไทยในสังคมยังมีอยู่มาก ส่วนงานเขียนแบบเทศนาในช่วงหลังการรับอิทธิพลจากตะวันตก ผู้อ่านจะมีเวลาศึกษาระบบได้น้อยลง และห่างเหินจากสถาบันศาสนามากขึ้น จะเป็นการสั่งสอนโดยไม่เน้นธรรมะชั้นสูง แต่จะนำเหตุการณ์ในสังคมมาอธิบายประกอบการสอนธรรมะเพื่อการโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เข้าใจและนำไปปรับใช้กับตนเองได้ อันสอดคล้องกับบริบทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณที่ผู้วิจัยได้ศึกษามาแล้วในบทที่ ๒ ส่วนในบทที่ ๓ นี้ผู้วิจัยจะศึกษากลวิธีการโน้มน้าวใจในบริบทการเขียนของท่านต่อไป

การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ เป็นกลวิธีสำคัญที่ผู้วิจัยพบในบริบทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ จากข้อมูลงานเขียนทั้งหมด ๗๘ เรื่องที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์แล้วนั้น ผู้วิจัยพบว่าพระพยอมใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจสอดแทรกอยู่ในงานเขียนทุก ๆ เรื่อง ดังคำประกาศเกียรติคุณของสมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทยที่ได้มอบรางวัลกิตติคุณสัมพันธ์ "สังข์เงิน" สาขาการใช้ศิลปะในการเผยแพร่ธรรมะให้แก่พระพยอมในปี พ.ศ.๒๕๒๙ ที่ปรากฏในวารสารสารคดี (๒๕๓๐ : ๗๘) ว่า

“พระคุณเจ้าเป็นผู้ที่มุ่งมั่นในการเผยแพร่ธรรมะให้เข้าสู่ใจประชาชน ด้วยการใช้ศิลปะรูปแบบต่าง ๆ โน้มน้าวให้พุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่า ทุกเพศ วัย ให้เกิดใฝ่ใจในธรรมะได้อย่างเหมาะสมกับภาวะการณ์และกลุ่มเป้าหมาย”

รางวัลดังกล่าวเป็นเครื่องยืนยันได้ว่า พระพยอม กัลยาโณใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจผู้อ่าน ในการเสนอปณิธานธรรม และรวมไปถึงงานเขียนต่าง ๆ ของท่านอีกด้วย

คำว่า “โน้มน้าว” นั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ (๒๕๔๖ : ๕๙๙) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง “ก. ชักชวนให้เห็นดีเห็นงามหรือให้อินอ่อนตาม”

Bettinghaus & Cody (1994 : 3) กล่าวว่า การโน้มน้าวใจ คือ เจตจำนงของบุคคลที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ พฤติกรรมของบุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลโดยผ่านทางสาร

Charles U. Larson (1998) ได้อธิบายความหมายของคำว่า การโน้มน้าวใจ ตามความคิดของ Aristotle ว่า การโน้มน้าวใจเป็นสิ่งที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์โดยอาศัยความน่าเชื่อถือของแหล่งสาร (Ethos) การจูงใจทางอารมณ์ (Pathos) หรือการจูงใจด้วยเหตุผล (Logos)

เถกิง พันธุ์เถกิงอมร (๒๕๓๙ : ๔๓๐) ให้ความหมายคำว่า “โน้มน้าว” ว่าหมายถึง “การกระทำโดยพยายามเปลี่ยนสภาพเดิมของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ”

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (๒๕๔๐ : ๒๑๕) ให้ความหมายคำว่า “โน้มน้าวใจ” ว่า หมายถึง “การใช้ความพยายามที่จะเปลี่ยนความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม และการกระทำของบุคคลอื่นด้วยกลวิธีที่เหมาะสม ให้มีผลกระทบบใจบุคคลนั้นเกิดการยอมรับและยอมเปลี่ยนตามที่ผู้โน้มน้าวใจต้องการ”

พัชราภรณ์ เขียมสุทธา (๒๕๔๗ : ๓) กล่าวถึงความหมายของ “การโน้มน้าวใจ” ว่า หมายถึง การบวกรสารที่ผู้โน้มน้าวใจมีความประสงค์มุ่งเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึก และการกระทำของผู้ถูกโน้มน้าวใจ เพื่อให้ผู้ถูกโน้มน้าวใจกระทำในทิศทางที่ผู้โน้มน้าวใจมุ่งหวังไว้ล่วงหน้า

จากความหมายของ คำว่า “การโน้มน้าวใจ” ข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การโน้มน้าวใจ หมายถึง การใช้ความพยายามที่จะชักชวนให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเห็นดีเห็นงาม เพื่อที่จะยอมเปลี่ยนทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมในเบื้องต้น อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางปฏิบัติตามที่ผู้โน้มน้าวใจต้องการ

ดังนั้น การที่บุคคลใดพูดหรือเขียนเพื่อต้องการโน้มน้าวใจจึงแฝงไว้ด้วยนัยสำคัญที่ว่า บุคคลนั้นต้องการชักจูง โน้มน้าว ให้ฝ่ายตรงข้ามเกิดความประทับใจ มีความเห็นคล้อยตาม ตลอดจนเปลี่ยนทัศนคติ กระตุ้น และเร้าอารมณ์ให้มีความรู้สึกร่วมเป็นอันหนึ่งอันเดียวไปกับตน

การโน้มน้าวใจสามารถกระทำได้ทั้งทางวาจาและลายลักษณ์อักษร แต่ในบทนี้ผู้วิจัยจะเสนอกลวิธีการโน้มน้าวใจที่ผู้วิจัยพบในปริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ โดยผู้วิจัยพบ กลวิธีการโน้มน้าวใจ ๔ กลวิธีใหญ่ ๆ ได้แก่ กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อการโน้มน้าวใจ กลวิธีการอ้างอิงบุคคลที่มีชื่อเสียงเพื่อการโน้มน้าวใจ กลวิธีการอธิบายธรรมะให้เข้าใจง่ายเพื่อการโน้มน้าวใจ และกลวิธีการเล่านิทานที่มีคติสอนใจและเรื่องเล่าครั้งพุทธกาลเพื่อการโน้มน้าวใจ ผู้วิจัยพบว่า งานเขียนของพระพยอมทุกเรื่องจะปรากฏกลวิธีการโน้มน้าวใจทั้ง ๔ กลวิธีผสมกลมกลืนกันไปในปริจเฉทอย่างเหมาะสมดียิ่ง ดังจะได้อธิบายเป็นลำดับต่อไป

๓.๑ กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อการโน้มน้าวใจ

ภาษาที่ใช้ในการโน้มน้าวใจ เป็นวิธีการในการเสนอสารเพื่อมุ่งเปลี่ยนแปลงความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรม (พัชรภรณ์ เอี่ยมสุทธา, ๒๕๔๗ : ๒๐) ดังนั้น ในการเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ ผู้เขียนจะต้องใช้ความสามารถมากในการเสนอสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยผู้เขียนต้องสามารถถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะกระตุ้นให้ผู้อ่านยอมรับ เชื่อถือ และเห็นคล้อยตามเรื่องราวของตนได้อย่างดี แม้ในตอนแรกผู้อ่านจะเกิดความลังเล แต่เมื่ออ่านเรื่องจนจบแล้ว ผู้อ่านจะมีความเห็นคล้อยตามกับสารหรือเรื่องที่ผู้เขียนเสนอได้ในที่สุด

จากข้อมูลที่ผู้วิจัยศึกษาในปริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ ผู้วิจัยพบ กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อการโน้มน้าวใจทั้งหมด ๖ กลวิธี ได้แก่

๓.๑.๑ การใช้คำและสำนวนในปริจเฉท

เมื่อพิจารณากลวิธีการโน้มน้าวใจในปริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ ผู้วิจัยพบว่า กลวิธีการใช้คำและสำนวนเพื่อการโน้มน้าวใจเป็นกลวิธีหนึ่งที่โดดเด่นในปริจเฉท เนื่องจากเป็นปริจเฉทการเขียนที่พระพยอมต้องพยายามสื่อสารโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่ติดตามเรื่องราวของท่าน ดังนั้น การถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่ท่านต้องการเสนอสู่สายตาผู้อ่านจึงจำเป็นต้องใช้ "ภาษาเขียน" เป็นสื่ออย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเลือกใช้คำและสำนวนเพื่อสื่อความในงานเขียนของท่านจึงต้องกระทำอย่างพิถีพิถัน โดดเด่น สะดุดตา และสามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่ติดตามงานเขียนของท่านไปโดยตลอด ผู้วิจัยพบการใช้คำและสำนวนปรากฏอยู่หลากหลายลักษณะในปริจเฉท ดังจะได้อธิบายต่อไป

๓.๑.๑.๑ การใช้สำนวนดัดแปลง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ (๒๕๔๖ : ๑๑๘๗) ให้ความหมายของ "สำนวน" ว่า "สำนวน น. ถ้อยคำที่เรียบเรียง , โวหาร , บางทีก็ใช้ว่า สำนวนโวหาร ถ้อยคำที่ไม่ถูกไวยากรณ์แต่รับใช้เป็นภาษาที่ถูกต้อง , การแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความพิเศษเฉพาะภาษาหนึ่ง ๆ หรือหนังสือแบบหนึ่ง ๆ : ลักษณะนามใช้เรียกข้อความรายหนึ่ง ๆ "

กาญจนาคพันธุ์ (๒๕๔๓ : ๑) ได้อธิบายความหมายของคำว่า "สำนวน" ว่า "พูดเป็นชั้นเชิงไม่ตรงไปตรงมา แต่ให้ความหมายในคำพูดนั้น ๆ คนฟังอาจเข้าใจความหมายได้ทันทีถ้าคำพูดนั้นใช้กันแพร่หลายทั่วไปจนอยู่ตัวแล้ว แต่ถ้าไม่แพร่หลาย คนฟังก็ไม่อาจเข้าใจได้ทันที ต้องคิดจึงเข้าใจ หรือบางทีคิดแล้วเข้าใจไปอย่างอื่นก็ได้ หรือไม่เข้าใจเอาเลยก็ได้ คำพูดเป็นชั้นเชิงนี้เราเรียกกันว่า สำนวน"

ไซลิริ ปราโมช ณ ออยุธยา (๒๕๔๕ : ๔) กล่าวว่า "สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่มีได้มีความหมายตรงไปตรงมาตัวตัวอักษรหรือแปลตามรากศัพท์ แต่เป็นถ้อยคำที่มีความหมายเป็นอย่างอื่น คือ เป็นชั้นเชิงชวนให้คิด ซึ่งอาจเป็นในเชิงเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย"

จากความหมายของสำนวนดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่ไม่ถูกต้องตามไวยากรณ์ มิได้มีความหมายตรงตามรากศัพท์ เป็นถ้อยคำพิเศษที่รับใช้เป็นภาษาที่ถูกต้อง

ดังนั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ต่อไปว่า สำนวนดัดแปลง หมายถึง สำนวนที่มีเค้าถ้อยคำเหมือนหรือต่างจากสำนวนเดิม เพียงปรับเปลี่ยนรูปคำหรือเสียง บางเสียงเท่านั้น หรืออาจเป็นสำนวนที่มีการเพิ่มคำ ตัดคำ หรือลำดับคำใหม่ ทั้งนี้ ความหมายยังคงเค้าเดิมหรือเป็นไปในทำนองเดียวกับของเดิม จากการศึกษาพบว่า พระปยอมใช้สำนวนดัดแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทความที่ท่านต้องการนำเสนอ การใช้สำนวนดัดแปลงจะสะดุดตา ผู้อ่าน ทั้งยังเป็นการโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้ และติดตามเรื่องราวนั้น ๆ ไปจนจบ

จากข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยพบว่าพระพยอมใช้สำนวนดัดแปลงอยู่เสมอ ๆ ในปริเฉทการเขียนของท่าน และมักพบปรากฏอยู่ในองค์ประกอบแนวความคิดสำคัญ และองค์ประกอบเนื้อเรื่อง และสำนวนดัดแปลงที่ท่านใช้ก็นับว่าเป็นสำนวนที่แปลกตา และมีนัยสำคัญสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ท่านเสนออยู่ ดังตัวอย่าง

- ช่วยกันปราบช่วยกันระมัดระวัง เพื่อจะถอนรากล้างบางคนพวกนี้ให้หมด
(แนวความคิดสำคัญ)
(เช็กศีลธรรมกันบ้าง : "มิจจาชีพ" มารสังคม : ๕๕)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า สำนวน "ถอนรากล้างบาง" ดัดแปลงมาจากสำนวน "ถอนรากถอนโคน" หมายความว่า ทำลายให้ถึงต้นตอ, ทำลายให้สิ้นสิ้นหนาม ส่วนคำว่า "ล้างบาง" หมายความว่า ฆ่าทิ้งจนหมดบาง ดังนั้น สำนวน "ถอนรากล้างบาง" ก็จะมี ความหมายไปในทางเดียวกับสำนวน "ถอนรากถอนโคน" คือ ทำลายให้สิ้นซากไป นั่นเอง คำอธิบายของสำนวนดังกล่าวก็มีความหมายเฉพาะที่สอดคล้องกับบริบทของเรื่องที่ท่านเสนออยู่

- เวลานี้นำเสียดายก็ตอนที่ว่าคนไทยร้องเพลงชาติไทยที่ว่า "ไทยนี้รักสงบ" แต่เวลานี้เหมือนกับว่า "ไทยนี้ล้มสงบ" ไม่พยายามกระทำในเรื่องที่มันควรจะต้องสงบเร็วให้สิ้นสุด ขอบต่อความยาวสาวความยืดกัน

(เนื้อเรื่อง)
(เติมธรรมะให้ชีวิต : เครื่องมือตัดต้นเหตุ : ๙๐-๙๑)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า ถ้อยคำที่ว่า "ไทยนี้ล้มสงบ" ดัดแปลงมาจากถ้อยคำที่ว่า "ไทยนี้รักสงบ" ดังตัวอย่าง ซึ่งมีที่มาจากเพลงชาติไทย มีความหมายในบริบทว่า คนไทยปัจจุบันไม่มีความอดทนอดกลั้นเท่าที่ควร ขอบหาความกัน ไม่ยอมให้อภัยกัน ส่งผลให้เรื่องราวต่าง ๆ ยืดเยื้อไม่จบสิ้น ทำให้สังคมไทยขาดความสงบร่มเย็นดังเช่นที่เคยเป็นมาในอดีต

๓.๑.๑.๒ การใช้ถ้อยคำและข้อความตรงกันข้าม

จูไรต์นั ลักษณะศิริ (บรรณาธิการ, ๒๕๔๐ : ๔๗) กล่าวถึงการ ใช้ถ้อยคำและข้อความตรงกันข้ามว่า การใช้ถ้อยคำและข้อความตรงกันข้ามเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ปฏิทรรศน์ (Paradox) คือ การใช้ถ้อยคำหรือข้อความที่มีความหมายตรงข้ามหรือขัดแย้งกันมา กล่าวเปรียบเทียบ เพื่อให้เกิดความหมายที่ชัดเจน

การใช้ถ้อยคำและข้อความตรงกันข้ามเป็นกลวิธีหนึ่งที่พระพยอมใช้เพื่อโน้มน้าวใจ และกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี เป็นลักษณะของการเปรียบเทียบอยู่ในตัวเอง ผู้วิจัยพบกลวิธีการใช้ถ้อยคำและข้อความตรงกันข้ามปรากฏในองค์ประกอบชื่อเรื่อง องค์ประกอบแนวความคิดสำคัญ องค์ประกอบบทนำ องค์ประกอบเนื้อเรื่อง และองค์ประกอบบทสรุป ดังตัวอย่าง

- พุทธศาสตร์กับไสยศาสตร์
- พระเครื่องเฟื่องกว่าพระธรรม
- ธรรมทานหรือวัตถุทาน
- ดับทุกข์ได้ด้วยธรรมะ

(ชื่อเรื่อง)

(จากหนังสือ “เติมธรรมะให้ชีวิต”)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมใช้คำตรงข้ามกันเพื่อต้องการจะเปรียบเทียบสิ่งสองสิ่ง การใช้คำเพื่อเปรียบเทียบสิ่งสองสิ่งเป็นเสมือนคำสำคัญ (Keyword) ในงานเขียนเรื่องนั้น ๆ มีส่วนช่วยให้ท่านนำเสนอบทความได้อย่างมีเอกภาพ และผู้อ่านจะไม่หลงประเด็นของเนื้อเรื่อง เป็นการโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจติดตามเรื่องราวได้ดีอีกวิธีหนึ่ง

- จงระวังการกระทำที่เกี่ยวกับพระพุทธรูป เพราะมิได้เป็นทั้งพุทธศาสตร์และไสยศาสตร์ แล้วแต่ว่าผู้ันจะทำไปด้วยวิชาหรืออวิชา

(แนวความคิดสำคัญ)

(เติมธรรมะให้ชีวิต : พระเครื่องเฟื่องกว่าพระธรรม : ๕๘)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมใช้คำตรงกันข้ามเพื่อเสนอให้เกิดภาพชัดเจนแก่ผู้อ่าน โน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้และติดตามเนื้อเรื่องที่ท่านจะเสนอต่อไป

- อาตมาก็จะได้พูดได้เขียนกันในลักษณะที่ถามมา - ตอบไป เพราะว่ามีคนถามกันมามากมายเหลือเกินว่าท่านเห็นดีไหม เห็นด้วยไหม และก็ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร? เกี่ยวกับเรื่อง “พุทธพาณิชย์”

(บทนำ)

(เติมธรรมะให้ชีวิต : พระเครื่องเฟื่องกว่าพระธรรม : ๕๘)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมใช้ถ้อยคำหรือข้อความตรงกันข้ามใน บทนำเพื่อเปิดประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง พุทธพาณิชย์ ที่ท่านจะเสนอต่อไปในเรื่อง เป็น ลักษณะของการชี้แจงประเด็นข้อสงสัยของผู้อ่านที่ถามท่านไว้ และท่านนำประเด็นปัญหา ดังกล่าวมาตอบไว้ในงานเขียนของท่านเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านอ่านงานเขียนของท่านได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นประเด็นปัญหาที่ผู้อ่านสนใจใคร่รู้อยู่แล้ว

- ไม่รู้จะไรที่มันมีคุณอนันต์และมีโทษมหันต์จะเกิดขึ้นเมื่อไร โดยเฉพาะไฟฟ้า ซึ่งเป็นเรื่องวิวัฒนาการที่มันมาคู่กับวิทยาศาสตร์

(เนื้อเรื่อง)

(เชิงศีลธรรมกันบ้าง : รักลูกให้ถูกรวม : ๕๐-๕๑)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมใช้กลวิธีการใช้ถ้อยคำและข้อความ ตรงกันข้ามในเรื่องอย่างสม่าเสมอเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเห็นภาพทั้งสองมิติได้อย่างชัดเจน เป็นกลวิธีการบรรยายเนื้อเรื่องของท่านที่สามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามไปกับท่านได้ อย่างง่ายดาย

- ยุคนี้เป็นยุคข่าวสารข้อมูล ถ้ารับข่าวสารโดยปราศจากคุณสมบัติของชาวพุทธ แล้ว อาจทำให้พวกเราหล่นจากพระศาสนาได้โดยง่าย แล้วไปยึดติดอยู่กับตัวบุคคล ซึ่งจะเป็น โอกาสให้คนเห็นแก่ตัวตักตวงผลประโยชน์ใส่ตนต่อไป ท่ามกลางความหลงใหลของพวกเราที่ไม่ เอาหลักพระธรรมวินัยเป็นเครื่องวินิจฉัยตัดสิน ดังที่ท่านเจ้าคุณพระธรรมปิฎกท่านว่าไว้ เรามา เริ่มต้นกันใหม่ โดยการยึดหลักพระธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าแทนการไปยึดมั่นในตัว บุคคล

(บทสรุป)

(ได้ร่วมเงาพระศาสนา : พื้นฐานชาวพุทธ : ๓๖)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมใช้กลวิธีการใช้ถ้อยคำและข้อความ ตรงกันข้ามในบทสรุปเพื่อจุดประสงค์ในการสรุปใจความของเรื่องที่ท่านเสนอไปแล้ว ให้ผู้อ่านได้ เห็นภาพรวมชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง เป็นลักษณะของการขมวดเรื่องที่สามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เห็น คล้อยตามประเด็นที่ท่านเสนอไว้ในเนื้อเรื่องอีกครั้งหนึ่ง

๓.๑.๑.๓ การสร้างคำใหม่

คำศัพท์ใหม่หรือคำศัพท์แปลก ๆ ที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคยสามารถกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจงานเขียนนั้น ๆ ได้อย่างง่ายดาย พระพยอมสามารถใช้กลวิธีดังกล่าวนี้ให้น่าสนใจให้ผู้อ่านสนใจอ่านงานเขียนของท่านได้เป็นอย่างดี การสร้างคำใหม่นี้ผู้เขียนต้องการสร้างความแปลกใหม่ และการสร้างจุดเด่นของงานเขียนโดยอยู่ในบริบทของการให้น่าสนใจให้ผู้อ่านสนใจติดตามงานเขียนของท่านนั่นเอง

ผู้วิจัยพบกลวิธีการสร้างคำใหม่ปรากฏในองค์ประกอบชื่อเรื่อง และองค์ประกอบเนื้อเรื่อง ดังตัวอย่าง

- วีรบุรุษธรรม

(ชื่อเรื่อง)

(จากหนังสือ "ใต้ร่มเงาพระศาสนา")

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้วิจัยเชื่อว่า คำว่า "วีรบุรุษธรรม" น่าจะมาจากการรวมกันของคำว่า "วีร" ที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ (๒๕๔๖ : ๑๐๘๓) ให้ความหมายว่าหมายถึง กล้าหาญ คำว่า "บุรุษ" ที่พจนานุกรมฉบับเดียวกัน (๒๕๔๖ : ๖๓๒) ให้ความหมายว่าหมายถึง ผู้ชาย , เพศชาย และคำว่า "ธรรม" ที่พจนานุกรมฉบับเดียวกัน (๒๕๔๖ : ๕๕๓) ให้ความหมายว่า คุณความดี , ธรรมะของพระพุทธเจ้า , ความจริง , ความยุติธรรม , ความถูกต้อง เมื่อรวมกันเป็นคำว่า "วีรบุรุษธรรม" ตามบริบทในงานเขียนของท่านแล้วน่าจะหมายถึง ผู้ที่มีความกล้าที่จะต่อสู้กับความถูกต้องในบวรพุทธศาสนานั้นเอง นับได้ว่าเป็นการใช้กลวิธีการสร้างคำใหม่เพื่อให้น่าสนใจให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจนเป็นอย่างดี

- ไม่รู้อะไรที่มันมีคุณอนันต์และมีโทษมหันต์จะเกิดขึ้นเมื่อไร โดยเฉพาะไฟฟ้าซึ่งเป็นเรื่องวิวัฒนาการที่มันมาคู่กับวิทยาศาสตร์

(เนื้อเรื่อง)

(เช็กศีลธรรมกันบ้าง : รักลูกให้ถูกต้อง : ๕๐-๕๑)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าคำว่า "วิทยาศาสตร์" น่าจะมาจากการรวมกันของคำว่า "วินาศ" ที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ (๒๕๔๖ : ๑๐๗๗) ให้ความหมายว่า "ความฉิบหาย" กับคำว่า "ปลาสนาการ" ที่พจนานุกรมฉบับเดียวกัน (๒๕๔๖ : ๖๗๙) ให้ความหมายว่า "หนีไป" และรวมกันเป็นคำว่า "วิทยาศาสตร์" ที่น่าจะ

หมายความว่า “ความฉิบหายทั่วไปหมด” นั่นเอง และคำอธิบายของคำดังกล่าวก็มีความหมายเฉพาะที่สอดคล้องกับบริบทของเรื่องที่ท่านเสนออยู่ คือไฟฟ้ามีทั้งคุณและโทษ เมื่อมีโทษก็อาจเป็นโทษที่น่า “ความฉิบหาย” มาให้ทั่วไปหมด ดังคำที่ท่านสร้างขึ้นมานั่นเอง นับได้ว่าเป็นกลวิธีการสร้างคำใหม่เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจน และสามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้เนื้อหาสาระที่ท่านเสนอได้เป็นอย่างดี

- บางครั้งเหตุการณ์มันสร้างโมฆะบุรุษเพียงอย่างเดียวไม่พอ มันยังสร้าง อัปลักษณ์บุรุษ ขึ้นมาก็มี คือมันไม่มีใครกล้าเข้าไปจัดการแก้ไขปรับปรุงไม่ให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นอีก (เนื้อเรื่อง)

(ได้ร่วมเงาพระศาสนา : วีรบุรุษธรรม : ๙๖)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “อัปลักษณ์บุรุษ” น่าจะมาจากการรวมกันของคำว่า “อัปลักษณ์” กับคำว่า “บุรุษ” โดยพระพยอมได้ให้คำอธิบายประกอบไว้ด้วยแล้ว และคำอธิบายของคำดังกล่าวก็มีความหมายเฉพาะที่สอดคล้องกับบริบทของเรื่องที่ท่านเสนออยู่ เป็นการสร้างคำที่ขัดแย้งกับคำว่า “วีรบุรุษ” คือ บุรุษผู้กล้าหาญ แต่อัปลักษณ์บุรุษ คือ ผู้ที่อยู่อย่างน่ารังเกียจ นับได้ว่าเป็นการสร้างคำเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจนได้เป็นอย่างดี

- การเล่นการเมืองก็แทบจะเป็นมิจฉาชีพทางการเมืองไปอยู่แล้ว เพราะมีการเล่นเกมออกมาในลักษณะกลลวง ลวงให้ฝ่ายหนึ่งตกหลุมพรางออกมาในลักษณะเป็นมิจฉาชีพทางการเมือง ที่เป็นมิจฉาชีพคือ สร้างกลลวงหลอกลวงให้ตกหลุมพรางเสียทรัพย์เสียชื่อเสียงไปเลยก็มี

(เนื้อเรื่อง)

(ชีวิตมีคุณภาพ ต้องมีคุณธรรม : มิจฉาชีพการเมือง : ๑๑)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “มิจฉาชีพทางการเมือง” มีที่มาจากการรวมกันของคำ ๓ คำ ได้แก่ คำว่า “มิจฉาชีพ” รวมกับคำว่า “ทาง” และคำว่า “การเมือง” โดยพระพยอมก็ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง นักการเมืองที่คอยหลอกลวง ล่อลวงให้เชื่อถือ เพื่อหวังให้เสียทรัพย์สิ้นและชื่อเสียง และคำอธิบายของคำดังกล่าวก็มีความหมายเฉพาะที่สอดคล้องกับบริบทของบทความที่ท่านเสนออยู่ นับเป็นการสร้างศัพท์ที่โน้มน้าวใจผู้อ่านให้เห็นภาพ และเข้าใจได้ดี เพราะนำคำที่คุ้นเคยกัน คือ “มิจฉาชีพ” หมายถึง ผู้มีอาชีพในทางร้าย ก่อความไม่สงบทำให้คนเดือดร้อน แต่พระพยอมสร้างศัพท์โดยรวมกับคำว่า “การเมือง” ที่คนทั่วไปรู้ดีว่าเป็น

ผู้ที่มักคิดแต่ผลประโยชน์ส่วนตน เมื่อนำมารวมกับคำว่า "มิฉฉาชีพ" ก็จะได้ความหมายชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๓.๑.๒ การใช้ระดับภาษาไม่เป็นทางการ

ภาษาเป็นวัฒนธรรมที่มนุษย์สรรค์สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ดังนั้น ภาษาจึงต้องมีพัฒนาการอย่างไม่หยุดนิ่งตามสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และในสังคมแต่ละสังคมก็ประกอบขึ้นด้วยกลุ่มคนหลายกลุ่มหลายพวกอยู่อาศัยร่วมกัน มีวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มแตกต่างกัน เช่น การแต่งกาย การประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิต สถานภาพ ฯลฯ จึงส่งผลให้ภาษาของกลุ่มชนต่าง ๆ ในสังคมเหล่านี้แตกต่างกันตามลักษณะของวัฒนธรรมย่อยดังกล่าวด้วย เช่น การใช้ภาษาระหว่างพระสงฆ์กับฆราวาส หรือการใช้ภาษาในแวดวงอาชีพต่าง ๆ แม้กระทั่งวรรณกรรมรูปแบบต่าง ๆ ที่คนในสังคมรังสรรค์ขึ้นเป็นรูปแบบเฉพาะ เช่น บทกวี นวนิยาย ซาว บทความวิชาการ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ มนุษย์ผู้ใช้ภาษาจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของการใช้ภาษาในการสื่อสารกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในสังคม โดยต้องเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องตามโอกาส กาลเทศะ และสัมพันธภาพระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

ความจำเป็นดังกล่าวจึงส่งผลให้เกิด "ระดับภาษา" ขึ้นในวัฒนธรรมการสื่อสาร ฅณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (๒๕๔๑ : ๕) ให้ความหมายของคำว่า "ระดับภาษา" ว่าหมายถึง "ความลดหลั่นของถ้อยคำและการเรียบเรียงถ้อยคำที่ใช้ตามโอกาส กาลเทศะ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้ส่งสารและผู้รับสาร" และระดับภาษานั้นสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายระดับ โดยคำนึงถึงการใช้ตามฐานะของบุคคลและโอกาสที่ต้องการสื่อสาร

วิจิตร าสงพลสิทธิ์ และคณะ (๒๕๒๒) แบ่งระดับภาษาที่ใช้ในการสื่อสารอย่างกว้าง ๆ ออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

๑) ระดับภาษาปาก (Vulgate) ได้แก่ภาษาที่มีลักษณะเป็นภาษาถิ่น (Dialect) ภาษาตลาด (Colloquial) ภาษาแสลง (Slang) ภาษาเฉพาะหมู่ (Jargon) ภาษาต่ำ (Vulgarism)

๒) ระดับภาษาถึงแบบแผน (Informal) คือ ภาษาที่มีลักษณะก้ำกึ่งกันระหว่างภาษาปาก กับภาษาแบบแผน คือไม่ต่ำจนเกินไป หรือเป็นแบบแผนเสียจนเคร่งครัด

๓) ระดับภาษาแบบแผน (Formal) คือภาษาที่ใช้อย่างเป็นทางการ เครื่องคิด ถูกแบบแผน และได้มาตรฐาน

รังสรรค์ จันต๊ะ (๒๕๔๑) แบ่งระดับภาษาที่ใช้ในการสื่อสารออกเป็น ๕ ระดับ ได้แก่

๑) ภาษาระดับพิธีการ เป็นระดับภาษาที่ใช้สื่อสารกันในที่ประชุมซึ่งจัดขึ้นอย่างเป็นพิธีการ การใช้ภาษาในสารจะต้องเลือกเฟ้นให้ไพเราะ ก่อให้เกิดความรู้สึกจรใจใจ มีลักษณะเป็นทางการและจริงจัง มีการเตรียมบทวาทนิพนธ์มาล่วงหน้า

๒) ภาษาระดับทางการ เป็นระดับภาษาที่ใช้ในการบรรยายหรืออภิปรายอย่างเป็นทางการในที่ประชุม หรือใช้ในการเขียนข้อความที่จะให้ปรากฏต่อสาธารณชนอย่างเป็นทางการเป็นงาน

๓) ภาษาระดับกึ่งทางการ เป็นระดับภาษาที่ใช้ในการประชุมกลุ่มหรืออภิปรายกลุ่ม การเขียนข่าว การเขียนแสดงความคิดเห็นแก่บุคคลต่าง ๆ ซึ่งการใช้สำนวนภาษาให้ความรู้สึกคุ้นเคยมากกว่าภาษาในระดับ ๒

๔) ภาษาระดับสนทนา เป็นระดับภาษาที่ใช้ในการสนทนาในกาลเทศะที่ไม่เป็นการส่วนตัว การเขียนจดหมายระหว่างเพื่อน

๕) ภาษาระดับกันเอง เป็นระดับภาษาที่ใช้พูดจากันเป็นการส่วนตัว ในสถานที่ส่วนตัว

คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (๒๕๔๑) แบ่งระดับภาษาที่ใช้ในการสื่อสารออกเป็น ๓ ระดับเช่นกัน ได้แก่

๑) ภาษาระดับทางการ เป็นภาษาที่ใช้ในที่ประชุมที่มีแบบแผน หรือการเขียนข้อความที่จะให้ปรากฏต่อสาธารณชนอย่างเป็นทางการเป็นงาน

๒) ภาษาระดับกึ่งทางการ เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารโดยมุ่งให้เกิดความเข้าใจกันด้วยความรวดเร็ว ลดความเป็นทางการลงบ้างเพื่อให้เกิดความใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

๓) ภาษาระดับปาก เป็นภาษาที่ใช้ในวงจำกัด มักใช้ในสถานที่ที่เป็นส่วนตัวกับบุคคลที่สนิทสนมคุ้นเคย

คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (๒๕๔๒) แบ่งระดับภาษาที่ใช้ในการสื่อสารออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

๑) ภาษาแบบแผน เป็นระดับภาษาที่ใช้พูดหรือเขียนที่ต้องคำนึงถึงความถูกต้องทางด้านหลักภาษาเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงคุณภาพและมารยาทในการสื่อสารด้วย

๒) ภาษากึ่งแบบแผน เป็นระดับภาษาที่ใช้พูดหรือเขียนในโอกาสทั่ว ๆ ไปโดยต้องคำนึงถึงเรื่องคุณภาพและมารยาทในการสื่อสาร

๓) ภาษาไม่เป็นแบบแผน เป็นระดับภาษาที่ผู้ใช้ไม่เคร่งครัดในเรื่องหลักภาษามุ่งแต่สื่อความหมายพอให้เข้าใจภายในกลุ่ม จึงอาจมีคำสแลง คำย่อ คำตลาด คำต่ำ หรือคำต่างประเทศปะปน โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ระดับย่อย คือ ภาษาปากหรือภาษากันเองกับภาษาต่ำ

โดยสรุป ระดับภาษาสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายระดับตามความต้องการของผู้เสนอเรื่องราว แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของโอกาส กาลเทศะ และสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ในงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยจะแบ่งระดับภาษาออกเป็นเพียง ๒ ระดับใหญ่ ๆ ได้แก่ ระดับภาษาทางการ คือ ระดับภาษาที่ใช้พูดหรือเขียนในลักษณะที่เป็นพิธีการ เป็นทางการ และเคร่งครัดในเรื่องความถูกต้องตามหลักภาษา ส่วนระดับภาษาไม่เป็นทางการ คือ ระดับภาษาที่ใช้พูดหรือเขียนกันในโอกาสต่าง ๆ โดยไม่เคร่งครัดในเรื่องหลักภาษา เพื่อเพิ่มระดับความเป็นกันเองระหว่างกัน

บริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณมีความน่าสนใจในประเด็นของการใช้ระดับภาษาไม่เป็นทางการ พระพยอมสามารถใช้ภาษาได้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่ท่านเสนอเป็นอย่างดี เนื่องจากพระพยอมต้องการเสนอสารหรือธรรมะให้เข้าถึงกลุ่มผู้อ่านซึ่งก็คือชาวบ้านทั่วไป เพื่อจุดประสงค์ในการโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเห็นด้วย และเกิดมโนทัศน์คล้ายตามไปกับผู้เขียน อันจะส่งผลให้การสื่อสารเกิดผลสัมฤทธิ์อันพึงประสงค์ตามที่ผู้เขียนตั้งใจไว้ ต่างกับงานของพระธรรมปิฎกและท่านพุทธทาสที่เราไม่ใคร่พบการใช้ระดับภาษาไม่เป็นทางการ เพราะงานของพระธรรมปิฎกเป็นงานที่มีการใช้ภาษาที่เรียบเรียงอย่างดี แม้กระทั่งปาฐกถาธรรมก็พูดเกือบจะเป็นภาษาเขียน อีกทั้งท่านมีความแม่นยำในการใช้ศัพท์เป็นเยี่ยม เป็นลีลาการเขียนเฉพาะตัวของท่านเพื่อตอบสนองกลุ่มผู้อ่านงานเขียนของท่าน ส่วนงานของท่านพุทธทาสนั้นท่านใช้ภาษาหลากหลายระดับตามกลุ่มผู้ฟังหรือผู้อ่านในการสอนธรรมะ และธรรมะที่ท่านสอนก็จัดเป็นธรรมะขั้นสูงด้วย ดังนั้นคนทั่วไปอาจไม่รู้สึกลึกลับสนุกสนานกับการอ่านหรือฟังธรรมะจากท่าน (ปรีชา ช้างขวัญยืน, ๒๕๔๐ : ๑๖๗-๑๖๙) แต่ท่านก็มีลีลาการเขียนธรรมะที่ตอบสนองกลุ่มผู้ติดตามผลงานของท่าน และสามารถโน้มน้าวใจกลุ่มคนดังกล่าวได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม

ระดับภาษาไม่เป็นทางการถือว่าเป็นเครื่องมือที่พระพยอมสามารถใช้โน้มน้าวใจผู้อ่านให้สนใจติดตามเรื่องราวที่ท่านต้องการเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพมากพอสมควร ด้วยเหตุที่ว่าระดับภาษาไม่เป็นทางการนั้นเป็นระดับภาษาที่ใช้สื่อสารกันในสังคมวงกว้าง คนในสังคมโดยส่วนใหญ่เข้าใจ รับรู้ และมีปฏิกิริยาตอบสนองของระหว่างกันได้เป็นอย่างดี ตลอดจนมีระดับความเป็นกันเองมาก ดังนั้น เราจึงสามารถพบการใช้คำสแลง คำตัด คำย่อ สมญานาม คำทับศัพท์ ภาษาต่างประเทศ คำไม่สุภาพ คำภาษาถิ่น ภาษาปาก หรือแม้กระทั่งภาษาพูดรวมอยู่ในระดับภาษาไม่เป็นทางการด้วย และนับได้ว่าพระพยอมใช้ระดับภาษาไม่เป็นทางการเป็นกลวิธีสำคัญ กลวิธีหนึ่งในกลวิธีการโน้มน้าวใจในบริจเขตการเขียนของท่าน

ดังที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า พระพยอม กัลยาโณเป็นพระภิกษุรูปหนึ่งซึ่งแสดงธรรมเทศนาโดยที่ไม่เน้นเนื้อหาธรรมะดังเช่นท่านพุทธทาสภิกขุหรือพระธรรมปิฎก ดังจะเห็นได้จากการใช้ภาษาระดับชาวบ้านทั่ว ๆ ไปที่ปรากฏในการแสดงธรรมเทศนาหรือแม้กระทั่งในงานเขียนต่าง ๆ ของท่าน ดังที่ปรีชา ช้างขวัญยืน (๒๕๓๕ : ๓๐) ได้กล่าวถึงการใช้นิพนธ์ภาษาไม่เป็นทางการของพระพยอมไว้ในบทความวิจัยเรื่อง ถัมมวัจนโวหารไทย ดังนี้

“เมื่อฟังพระพยอมเทศน์จะรู้สึกเหมือนฟังคนอ่านข่าวไทยรัฐ คือมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชาวบ้านและมีภาษาของชาวบ้านมากมาย วิธีนี้อาจทำให้รู้สึกว่าเนื้อหาและภาษาไม่เหมาะกับธรรมะซึ่งเรานับถือว่าเป็นของสูง แต่ที่จริงแล้วธรรมะนั้นมีไว้แก้ปัญหาคนทุกระดับ หากใช้ภาษาสูงเกินระดับผู้รับ คนเหล่านั้นก็ไม่สนใจ พระพยอมแม้จะสอนธรรมะน้อยแต่ภาษาและเรื่องที่น่าสนใจประกอบเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจคนระดับชาวบ้านและคนที่ไม่สนใจธรรมะให้ฟังได้ ซึ่งอาจจะได้รับธรรมะที่แทรกมากับเรื่องที่ฟังด้วย”

วารสารตรวจเงินแผ่นดิน (๒๕๔๑ : ๓) ตีพิมพ์บทสัมภาษณ์พระพยอม กัลยาโณและได้กล่าวถึงการใช้นิพนธ์ภาษาไม่เป็นทางการของพระพยอมไว้ว่า

“ในหลาย ๆ ปีที่ผ่านมา พระพุทธศาสนาผ่านห้วงวิกฤตศรัทธาหลายต่อหลายครั้ง แต่พุทธศาสนาก็ยังคงดำรงอยู่ ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้ารูปหนึ่ง อันมีนามตามพุทธวาจาว่า “กัลยาโณภิกขุ” หรือพระพิศาลธรรมพาที หรือ พระพยอม กัลยาโณ พระผู้ซึ่งปฏิวัติการเทศน์

จากความน่าเบื่อหน่าย มาสู่วิธีการเทศนาสั่งสอนที่ชัดเจน ตรงไปตรงมา ถึงลูกถึงคน”

จากคำกล่าวทั้งหมดข้างต้น เป็นข้อสนับสนุนได้ว่าการใช้ระดับภาษาไม่เป็นทางการนั้นสามารถพบได้ในการแสดงปาฐกถาธรรมของพระพยอม กัลยาโณ หรือแม้กระทั่งในงานเขียนต่าง ๆ ของท่าน และมีนัยสำคัญที่จะโน้มน้าวใจผู้ฟังหรือผู้อ่านให้สนใจติดตามปาฐกถาธรรมหรือบทความของท่านโดยตลอด และถ้าวิเคราะห์ให้ลึกลงไปก็จะพบว่า การใช้ระดับภาษาไม่เป็นทางการนี้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายของพระพยอม นั่นก็คือ ผู้ที่สนใจธรรมะน้อย ชาวบ้านทั่วไป และเยาวชน ด้วยเหตุว่ากลุ่มเป้าหมายดังกล่าวเป็นกลุ่มคนที่ไม่สนใจธรรมะสนใจเฉพาะเรื่องการทำมาหากิน ดังนั้นความเจริญในธรรมจึงลดน้อยลงไปตามความเจริญของวัตถุ และการที่จะจุดรั้งพุทธบริษัทหรือกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวให้กลับเข้าสู่บวรพุทธศาสนาจึงไม่สามารถใช้การเทศนาสั่งสอนในรูปแบบเดิมได้อีกต่อไป การปฏิวัติรูปแบบการเทศนาที่พระพยอมกำลังปฏิบัติอยู่จึงถือได้ว่าเป็นการประยุกต์ธรรมะกับกลวิธีการโน้มน้าวใจซึ่งก็คือการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการ อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนของพระพยอมเข้าไว้ด้วยกัน และผลลัพธ์ที่ได้ก็น่าพอใจ เนื่องจากสามารถโน้มน้าวใจผู้ฟังและผู้อ่านให้สนใจธรรมะมากขึ้น ดังที่ปรีชา ช่างขวัญยืน (๒๕๓๕ : ๓๑) กล่าวว่าการใช้ภาษาของพระพยอม “มักเหน็บแนม ประชดประชัน ซึ่งชาวบ้านถือว่าให้ความรู้สึก “สะใจ” กว่าคำพูดธรรมดา”

จากงานเขียนทั้ง ๗๘ เรื่องในปริชเจทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ ผู้วิจัยพบลักษณะการใช้ระดับภาษาไม่เป็นทางการเพื่อการโน้มน้าวใจของพระพยอมในหลากหลายรูปแบบ ดังจะได้อธิบายเป็นลำดับต่อไป

๓.๑.๒.๑ การใช้ภาษาปาก

การใช้ภาษาปากนั้นเป็นกลวิธีการใช้ระดับภาษาไม่เป็นทางการเพื่อการโน้มน้าวใจของพระพยอมที่ผู้วิจัยพบมากที่สุด โดยปรากฏอยู่ในงานเขียนทุกเรื่อง ในงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้ภาษาปาก หมายความว่า ภาษาที่ใช้สำหรับสนทนาหรือสื่อสารกันระหว่างกลุ่มบุคคล หรือบุคคลที่สนิทสนมกัน มีลักษณะของความเป็นส่วนตัวสูง ดังนั้นการใช้ภาษาปากจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องพบการใช้ภาษาต่ำ ภาษาสแลง คำย่อ คำอุทาน ภาษาตลาด และภาษาเฉพาะกลุ่ม ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้วว่า พระพยอมนิยมใช้ภาษาระดับชาวบ้านในการแสดงปาฐกถาธรรม หรือในงานเขียนของท่าน เนื่องจากต้องการให้กลุ่มคนที่ไม่ใคร่สนใจธรรมะ หรือชาวบ้านทั่ว ๆ ไปได้เข้าใจ และ “เข้าถึง” เนื้อหาธรรมะที่พระพยอมต้องการ

นำเสนอ ดังนั้น การใช้ภาษาปากจึงปรากฏมากที่สุด และก็ถือได้ว่าการใช้ภาษาปากนี้เป็นกลวิธีที่พระพยอมใช้โน้มน้าวใจผู้อ่านได้ประสบความสำเร็จมากที่สุดอีกด้วย เหตุเพราะผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมไปด้วยกับผู้เขียน และเกิดมโนทัศน์ร่วมกับผู้เขียน จึงส่งผลให้ผู้อ่านรับรู้เรื่องราวเนื้อหาธรรมะได้อย่างง่ายดายตามดั่งเจตนารมณ์ของพระพยอมนั่นเอง

ผู้วิจัยพบการใช้ภาษาปากปรากฏอยู่ทั่วไปในบริบทการเขียนของพระพยอม โดยพบปรากฏในองค์ประกอบชื่อเรื่อง องค์ประกอบแนวความคิดสำคัญ และองค์ประกอบเนื้อเรื่อง สามารถแบ่งลักษณะการใช้ภาษาปากออกเป็น ๔ ลักษณะดังต่อไปนี้

๓.๑.๒.๑.๑ คำนาม ดังตัวอย่าง

- กำแพงกับหมา

(ชื่อเรื่อง)

(จากหนังสือ "เมื่อยักษ์กินศีลธรรม")

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า "หมา" เป็นภาษาปากของคำว่า สุนัข พระพยอมใช้ภาษาปากในลักษณะถึงลูกถึงคนเพื่อโน้มน้าวใจกลุ่มผู้อ่านระดับชาวบ้าน และผู้ที่ไม่ค่อยสนใจธรรมะให้รู้สึกสนใจใคร่รู้เรื่องราวที่ท่านต้องการเสนอต่อไป และการใช้ภาษาปากนี้ก็สามารทำให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจน และเกิดอารมณ์คล้อยตามผู้เขียนได้ง่ายดายยิ่งขึ้นด้วย

- ตาแก่สามคนอายุรวมกันเกือบสองร้อยไปรุ่มซ่มซันเด็กจนประสาทเสีย อย่างนี้ นับว่ามันเป็นเรื่องน่าละอาย

(เนื้อเรื่อง)

(เติมธรรมะให้ชีวิต : หิริโหดดับปะในใจมนุษย์ : ๑๓)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า "ตาแก่" เป็นคำภาษาปากของคำว่า ผู้อาวุโส หรือผู้สูงอายุ พระพยอมใช้ภาษาปากในลักษณะถึงลูกถึงคนเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านรู้สึกสนใจใคร่รู้เรื่องราวที่ท่านต้องการเสนอต่อไป และการใช้ภาษาปากนี้ก็สามารทำให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจน และเกิดอารมณ์คล้อยตามผู้เขียนได้ง่ายดายยิ่งขึ้นด้วย

- ถ้าเราจะปล่อยเรื่องนี้เอาไว้ ประเทศไทยทั้งประเทศก็จะต้องยกเลิกพุทธศาสนาแบบไทย ๆ แบบเถรวาทที่รักษากันมาเป็นหลายร้อยปี ให้เปลี่ยนเป็นมหายาน ให้พระมีเมียได้
(เนื้อเรื่อง)

(ได้ร่วมเงาพระศาสนา : ปุจฉา-วิสัชนา (๑) : ๔๑)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “เมีย” เป็นภาษาปากของคำว่า ภรรยา พระพยอมใช้ภาษาปากในลักษณะถึงลูกถึงคนเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้เรื่องราวที่ท่านต้องการเสนอต่อไป และการใช้ภาษาปากนี้ก็สื่อสารกับผู้อ่านได้อย่างรวดเร็ว ตรงประเด็น เห็นภาพชัดเจน และเกิดอารมณ์คล้อยตามผู้เขียนได้ง่ายดายยิ่งขึ้นด้วย

๓.๑.๒.๑.๒ คำสรรพนาม ตั้งตัวอย่าง

- ไอ้คนที่มันมีมือตัมมยตา มันก็ทำไม่สำเร็จ เพราะมันมีความรู้สึกอยู่ในใจ มัน วิวินิจฉัยจนมองเห็นโทษชัดเจน จนบอกว่ากูไม่เอากับมึงเด็ดขาด ไม่เอากับมึงแล้วโว้ย
(เนื้อเรื่อง)

(เมื่อยักษ์กินศีลธรรม : ใช้สติถอนเลี่ยนหนามชีวิต : ๑๔)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “ไอ้” เป็นภาษาปากของคำว่า บุคคล คำว่า “มัน” เป็นภาษาปากของคำว่า เขา คำว่า “กู” เป็นภาษาปากของคำว่า ผม และคำว่า “มึง” เป็นภาษาปากของคำว่า คุณ พระพยอมใช้ภาษาปากในลักษณะถึงลูกถึงคนเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้เรื่องราวที่ท่านต้องการเสนอต่อไป และการใช้ภาษาปากนี้ก็สื่อสารกับผู้อ่านได้อย่างรวดเร็ว ตรงประเด็น เห็นภาพชัดเจน และเกิดอารมณ์คล้อยตามผู้เขียนได้ง่ายดายยิ่งขึ้นด้วย

- อันนี้จึงเป็นเรื่องที่คนเรามันไปคลังโคล้หลังไหลกันมาก งมยากกันมาก พออะไรกระทบนิดหน่อยก็เลยกลายเป็นพระของฉันใครอย่าแตะ ดูละครแล้วก็นึกว่าจะมีแต่ผัวฉันใครอย่าแตะ เมียของกูใครอย่าแตะ เดี่ยวนี้เกิดมีพระของกูใครอย่าแตะขึ้นมาอีก ก็เลยกลายเป็นเรื่องตลกที่ยืมไม่ออก-หัวเราะกันไม่ออก

(เนื้อเรื่อง)

(ได้ร่วมเงาพระศาสนา : โยต้องอิฉา : ๑๕)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “มัน” เป็นภาษาปากของคำว่า เขา คำว่า “กู” เป็นภาษาปากของคำว่า ผม พระพยอมใช้ภาษาปากในลักษณะถึงลูกถึงคนเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้เรื่องราวที่ท่านต้องการเสนอต่อไป และการใช้ภาษาปากนี้ก็สื่อสารกับผู้อ่านได้อย่างรวดเร็ว ตรงประเด็น เห็นภาพชัดเจน และเกิดอารมณ์คล้อยตามผู้เขียนได้ง่ายดายยิ่งขึ้นด้วย

๓.๑.๒.๑.๓ คำวิเศษณ์ ดังตัวอย่าง

- สิ่งเหล่านี้เกิดจากการกระทำของผู้ใหญ่ที่รู้ และมีประสบการณ์สร้างสิ่งเหล่านี้ให้เขาได้เห็น สร้างเกียรติด้วยวิธีข้อจล จากพฤติกรรมและเป็นวัฒนธรรมเลว คือตัวอย่างที่เลว ให้แก่เยาวชนลูกหลานตน

(เนื้อเรื่อง)

(ชีวิตมีคุณภาพ ต้องมีคุณธรรม : แบบอย่างที่ดีของลูก : ๖๔)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “เลว” เป็นภาษาปากของคำว่า ไม่ได้ พระพยอมใช้ภาษาปากในลักษณะถึงลูกถึงคนเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้เรื่องราวที่ท่านต้องการเสนอต่อไป และการใช้ภาษาปากนี้ก็สื่อสารกับผู้อ่านได้อย่างรวดเร็ว ตรงประเด็น เห็นภาพชัดเจน และเกิดอารมณ์คล้อยตามผู้เขียนได้ง่ายดายยิ่งขึ้นด้วย

๓.๑.๒.๑.๔ คำกริยา ดังตัวอย่าง

- เวลานี้เราจะเห็นว่าเพราะคนเห็นทุกขจึงทำให้เกิดการที่จะทำอาชีพ เพราะความทุกข์ของคน เช่น คนขับรถ รถมันติดก็ต้องปวดหัวปวดอุจจาระบนรถ จะไปฉี่ถ่ายบนรถเลย ไม่มีอะไรรองรับมันก็ทำไม่ได้ ในที่สุดมันก็มีคนคิดทำส้วมบนรถขึ้นมา

(เนื้อเรื่อง)

(เมื่อยักษิกินศีลธรรม : ชีวิตนั้นไม่ใช่สุขนิยม : ๓๒)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “ฉี่” เป็นภาษาปากของคำว่า ปัสสาวะ พระพยอมใช้ภาษาปากในลักษณะถึงลูกถึงคนเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้เรื่องราวที่ท่านต้องการเสนอต่อไป และการใช้ภาษาปากนี้ก็สื่อสารกับผู้อ่านได้อย่างรวดเร็ว ตรงประเด็น เห็นภาพชัดเจน และเกิดอารมณ์คล้อยตามผู้เขียนได้ง่ายดายยิ่งขึ้นด้วย

- เหมือนหมาเหี้ยวรดก่าแพง ก่าแพงไม่ได้आมาตเดือดแค้นอะไร

(แนวความคิดสำคัญ)

(เมื่อยักษ์กินศีลธรรม : ก่าแพงกับหมา : ๒๘)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “เหี้ยว” เป็นภาษาปากของคำว่า **ปัสสาวะ** พระพยอมใช้ภาษาปากในลักษณะถึงลูกถึงคนเพื่อให้นม่นำวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้เรื่องราวที่ท่านต้องการเสนอต่อไป และการใช้ภาษาปากนี้ก็สื่อสารกับผู้อ่านได้อย่างรวดเร็ว ตรงประเด็น เห็นภาพชัดเจน และเกิดอารมณ์คล้อยตามผู้เขียนได้ง่ายดายยิ่งขึ้นด้วย

๓.๑.๒.๒ การใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัย

พระพยอมใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยในปริเฉทก็เพื่อสามารถสื่อสารให้ “เข้าถึง” กลุ่มผู้อ่านได้อย่างจับใจ ด้วยเหตุที่ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่มีบทบาทอย่างมากในสังคมโลกาภิวัตน์ และคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศหลายคำก็ได้แทรกซึมเข้ามาในวัฒนธรรมไทยอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากกระแสวัฒนธรรมตะวันตกที่หลังไหลเข้ามาส่งผลให้คนในสังคมมีมโนทัศน์เกี่ยวกับคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศหลาย ๆ คำในวงกว้างมากขึ้น คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยที่พระพยอมเลือกใช้ล้วนเป็นภาษาต่างประเทศที่คนในสังคมใช้กันเป็นประจำ พูดแล้วสามารถเข้าใจได้ทันที ไม่ต้องแปล ดังนั้น เมื่อพระพยอมใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยเหล่านี้ จึงสามารถให้นม่นำวใจให้ผู้อ่านสนใจ และเข้าใจ “สาร” ที่ท่านต้องการเสนอได้ง่ายยิ่งขึ้น เนื่องจากทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารต่างก็มีมโนทัศน์ร่วมกันเป็นเบื้องต้นนั่นเอง

ผู้วิจัยพบการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยจำนวนมากในปริเฉท ซึ่งปรากฏในองค์ประกอบแนวความคิดสำคัญ องค์ประกอบเนื้อเรื่อง และองค์ประกอบบทสรุป ดังตัวอย่าง

- ทุกวันนี้มีแต่ข่าววัยรุ่นนัมั่วเซ็กซ์ เด็กใจแตก ท้องคาโรงเรียน ก็เพราะผู้ใหญ่นี้แหละที่ทำให้เด็กเป็นตัวอย่าง

(แนวความคิดสำคัญ)

(เช็กศีลธรรมกันบ้าง : เช็กศีลธรรมกันบ้าง : ๓๑)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “เซ็กซ์” เป็นคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยของคำว่า **เพศสัมพันธ์** พระพยอมใช้กลวิธีการใช้คำทับศัพท์

ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยเพื่อส่งสารไปยังผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมา กลวิธีดังกล่าวสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เข้าใจประเด็นที่ท่านกำลังเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจคำศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยที่ใช้กันอย่างแพร่หลายดังกล่าวนั้นได้เป็นอย่างดี ไม่จำเป็นต้องแปลความ หรืออธิบายความหมายเพิ่มเติมแต่อย่างใด

- ถ้าไม่**น็อก**คู่ต่อสู้ ก็**ถูก**คู่ต่อสู้**น็อก**

(เนื้อเรื่อง)

(ได้ร่วมเงาพระศาสนา : กิเลสตัณหา อสรพิษร้ายของชีวิต : ๗)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “น็อก” เป็นคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยของคำว่า **เอาชนะ** พระพยอมใช้กลวิธีการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยเพื่อส่งสารไปยังผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมา กลวิธีดังกล่าวสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เข้าใจประเด็นที่ท่านกำลังเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจคำศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยที่ใช้กันอย่างแพร่หลายดังกล่าวนั้นได้เป็นอย่างดี ไม่จำเป็นต้องแปลความ หรืออธิบายความหมายเพิ่มเติมแต่อย่างใด

- การที่เราปล่อยให้**ความเคยชิน**อะไรบางอย่างที่มันทำให้**เสียเงิน** **ไม่เคย** **เบรก** **เคยห้าม** **เคยรั้ง**

(เนื้อเรื่อง)

(เติมธรรมะให้ชีวิต : กิเลส เพศรส ตัวอันตราย : ๓๓)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “เบรก” เป็นคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยของคำว่า **หยุด** พระพยอมใช้กลวิธีการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยเพื่อส่งสารไปยังผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมา กลวิธีดังกล่าวสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เข้าใจประเด็นที่ท่านกำลังเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจคำศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยที่ใช้กันอย่างแพร่หลายดังกล่าวนั้นได้เป็นอย่างดี ไม่จำเป็นต้องแปลความ หรืออธิบายความหมายเพิ่มเติมแต่อย่างใด

- อาตมานี้ชอบทำ **“รีไซเคิล”** ทำของเสียให้เป็นของดี มีประโยชน์ กลับมาใช้การได้อีกใหม่ อยากรจะทำให้พระเณรที่เสื่อมเสียเกิดมาดี - มาใหม่ เป็นไปตามแนวทางแห่งหลักธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากันสืบต่อไป

(บทสรุป)

(ได้ร่วมนางพระศาสนา : “สุทธิ อสุทธิปัจเจก” : ๒๖)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “รีไซเคิล” เป็นคำทับศัพท์ ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยของคำว่า การนำกลับมาใช้ใหม่ พระพยอมต้องการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของพระภิกษุในบวรพุทธศาสนา เพื่อให้กลับมาเป็นพลังสำคัญในการ เผยแผ่พุทธศาสนาต่อไป อันเป็นไปตามแนวทางแห่งหลักธรรมของพระพุทธองค์นั่นเอง และ เหตุผลที่พระพยอมใช้กลวิธีการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยนี้ เพื่อส่งสารไปยังผู้อ่าน อย่างตรงไปตรงมา กลวิธีดังกล่าวสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เข้าใจประเด็นที่ท่านกำลังนำเสนอ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจคำศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัยที่ ใช้กันอย่างแพร่หลายดังกล่าวนี้ได้เป็นอย่างดี ไม่จำเป็นต้องแปลความ หรืออธิบายความหมาย เพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓.๑.๓ การแสดงทรรศนะ

การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจให้กลุ่มเป้าหมายเห็นคล้อยตามด้วยอย่างมี ประสิทธิภาพนั้น คงหลีกเลี่ยงกลวิธีการแสดงทรรศนะหรือข้อคิดเห็นไปไม่ได้ กล่าวคือ การแสดงทรรศนะในเรื่องต่าง ๆ แต่ละครั้งสามารถกระทำได้ทั้งการพูด และการเขียน สิ่งสำคัญที่ผู้โน้มน้าวใจจะต้องคำนึงถึงก็คือการใช้เหตุผลมาสนับสนุนทรรศนะของฝ่ายตน อันจะทำให้ผู้โน้มน้าวใจมี ลักษณะของความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น จนสามารถโน้มน้าวใจกลุ่มเป้าหมายให้เห็นคล้อยตาม กับผู้โน้มน้าวใจได้เป็นอย่างดี

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ (๒๕๔๖ : ๕๐๒) ให้ ความหมายของคำว่า “ทรรศนะ” ว่าหมายถึง “น. ความเห็น, การเห็น, เครื่องรู้เห็น, สิ่งที่เห็น, การแสดง, ทรรศนะ ก็ใช้.”

เถกิง พันธุ์เถกิงอมร (๒๕๓๙ : ๓๗๒) ให้ความหมายของคำว่า “ทรรศนะ” ว่า หมายถึง การแสดงความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อเรื่องราว หรือเหตุการณ์ หรือบุคคล ตลอดจนสิ่งที่ อายตนะทั้งหกรับรู้ได้ เช่น การแสดงความรู้สึกนึกคิดต่อภาพที่เห็น ต่อเสียงที่ได้ยิน ต่อกลิ่นที่ จมูกรู้สึก ต่อรสที่ลิ้นสัมผัสด้วยการชิม ต่อความร้อนหนาวที่ร่างกายสัมผัส และต่อสิ่งที่ทำให้ใจ เกิดอารมณ์ต่าง ๆ

จากความหมายของคำว่า “วรรณคดี” ข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า วรรณคดี หมายถึง การแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น คน สัตว์ สิ่งของ ฯลฯ หรือสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น ศิลธรรม การเมือง สังคม ฯลฯ ผ่านทางวาจาหรือลายลักษณ์อักษร โดยต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลหรือข้อสนับสนุนที่น่าเชื่อถือ จึงจะถือได้ว่าเป็นวรรณคดีที่สมบูรณ์และเกิดประโยชน์สูงสุด

ผู้วิจัยพบว่า ปริเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณเป็นปริเฉทที่ใช้กลวิธีการแสดงวรรณคดีเพื่อการโน้มน้าวใจอยู่มากเกือบทุกเรื่องในปริเฉท ทั้งนี้เพราะเนื้อเรื่องที่ท่านเสนอส่วนใหญ่กล่าวถึงปัญหาต่าง ๆ ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ในบทที่ ๒ ดังนั้น จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ท่านจะต้องเสนอวรรณคดีเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น กลวิธีการแสดงวรรณคดีเพื่อการโน้มน้าวใจนี้จะปรากฏในองค์ประกอบชื่อเรื่อง องค์ประกอบแนวความคิดสำคัญ องค์ประกอบเนื้อเรื่อง และองค์ประกอบบทสรุปในปริเฉท มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่ท่านต้องการเสนอ พร้อมทั้งอธิบายขยายความ ชี้แจง และเสนอแนะวรรณคดีของท่านไปยังผู้อ่าน จากข้อมูลทั้งหมด พระพยอมมีจุดประสงค์ของการแสดงวรรณคดีทั้งหมด ๔ ประการ ได้แก่ การแสดงวรรณคดีสนับสนุน การแสดงวรรณคดีคัดค้าน การแสดงวรรณคดีเตือน และการแสดงวรรณคดีเสนอแนะ ดังจะได้อธิบายเป็นลำดับต่อไป

๓.๑.๓.๑ การแสดงวรรณคดีสนับสนุน

การแสดงวรรณคดีสนับสนุน หมายถึง การให้เหตุผลสนับสนุน หรือเห็นด้วยกับการกระทำหรือสิ่งที่กำลังกล่าวถึงอยู่ในบทความ สังเกตได้จากการใช้รูปภาษาแสดงการสนับสนุนโดยตรงหรือรูปภาษาในความหมายทางบวก เช่น ควรสนับสนุน มั่นใจว่า รับรองว่า รับรองได้ว่า ปลื้มใจ น่าสนับสนุน ผู้วิจัยพบว่า การแสดงวรรณคดีสนับสนุนมักจะปรากฏในองค์ประกอบเนื้อเรื่อง ทั้งนี้ พระพยอมจะแสดงวรรณคดีสนับสนุนเฉพาะเรื่องที่ท่านแน่ใจและมั่นใจว่าเป็นเรื่องดี ไม่ผิดศีลธรรมจรรยา และเป็นเรื่องที่ท่านเห็นด้วยอย่างจริงใจ ดังตัวอย่าง

- ควรเป็นผู้ไฝ่รักษา

(ชื่อเรื่อง)

(จากหนังสือ “ชีวิตมีคุณภาพ ต้องมีคุณธรรม”)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะสนับสนุนให้ผู้อ่านหรือพุทธศาสนิกชนทั้งหลายมีจิตสำนึกเกี่ยวกับการทูลถนอมและรักษา ไม่ใช่จ่ายทรัพย์สินอย่างฟุ่มเฟือยและเกินตัว

- ควรสนับสนุนหลักการศึกษาที่เป็นไปเพื่อละการเห็นแก่ตัว เอื้อประโยชน์ต่อกัน มีชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติ สงบสุข มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีสติและปัญญา (เนื้อเรื่อง)

(ชีวิตมีคุณภาพ ต้องมีคุณธรรม : เพื่อจิตวิญญาณที่ถูกต้อง : ๘๖)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะสนับสนุนการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้มนุษย์เห็นอกเห็นใจกัน ไม่เห็นแก่ตัว เพื่อพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในที่สุด

- อาตมายังมั่นใจว่าถ้าเรามีกษัตริย์และมีสมมติเทพแบบนี้แล้ว ประชาชนทำบุญร่วมไปกับท่าน บริจาคให้ท่าน ถวายถึงพระหัตถ์ท่าน ก็มีหวังที่จะทำให้เกิดบุญเห็นทันตา ยิ่งขึ้นไป

(เติมธรรมะให้ชีวิต : บุญเห็นทันตา : ๑๗)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะสนับสนุนการร่วมทำบุญกับองค์พระมหากษัตริย์ที่มีจริยวัตรอันดีงาม เพื่อให้เกิดผลบุญที่เป็นรูปธรรม

จะเห็นได้ว่า การแสดงทรรศนะสนับสนุนนั้นมีการใช้คำกริยาที่บ่งบอกทรรศนะค่อนข้างชัดเจน คือ ควร สนับสนุน มั่นใจ เป็นต้น การใช้คำกริยาลักษณะนี้เป็นการสนับสนุนทรรศนะได้อย่างดีเยี่ยม

๓.๑.๓.๒ การแสดงทรรศนะคัดค้าน

การแสดงทรรศนะคัดค้าน หมายถึง การให้เหตุผลคัดค้าน หรือไม่เห็นด้วยกับการกระทำหรือสิ่งที่กำลังกล่าวถึงอยู่ในบทความ สังเกตได้จากการใช้รูปภาษาแสดงการคัดค้านโดยตรงหรือรูปภาษาในความหมายทางลบ เช่น ไม่ควร จะ ไม่ควร ไม่น่าจะ ผู้วิจัยพบว่าการแสดงทรรศนะคัดค้านมักจะปรากฏในองค์ประกอบเนื้อเรื่องหรือบทสรุป ทั้งนี้ พระพยอมจะ

แสดงทรรศนะคัดค้านเกี่ยวกับเรื่องที่ท่านเห็นว่าเป็นภัยต่อสังคม ประเทศชาติ และพุทธศาสนา หรือคัดค้านการกระทำที่ผิดทำนองคลองธรรม ดังตัวอย่าง

- เราจะต้องกล้าแสดงออกถึงความเป็นคนรักแผ่นดิน รักสมบัติของชาติของแผ่นดิน ไม่ควรจะปล่อยให้โรงเรียนของเด็ก ๆ ซึ่งไม่มีพิษภัยกับใคร มีแต่เป็นประโยชน์สร้างให้เด็ก ๆ อฉลาด ให้แสงสว่าง ให้สติปัญญา มาเป็นที่ระบายความแค้นของใคร ๆ ไม่ว่าจะเป็ฝ่ายไหนก็ตาม

(เนื้อเรื่อง)

(เมื่อยักษ์กินศีลธรรม : จากกรณีเผาโรงเรียนภาคใต้ : ๕๖)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะคัดค้านเหตุการณ์เผาโรงเรียนในภาคใต้ว่าไม่ควรนำโรงเรียนมาเป็นที่ระบายความแค้นของคนบางกลุ่ม บางพวก เพราะเด็ก ๆ และโรงเรียนไม่ได้มีพิษภัยใด ๆ กับใคร

- ที่เราเคยได้ยินคำว่า "สุทธิ อสุทธิปัจเจตัง" (ความบริสุทธิ์ หรือไม่บริสุทธิ์นั้นมิได้เฉพาะตน) คนอื่นใครจะมาทำให้ใครบริสุทธิ์ได้ไม่มี ไม่สามารถมีใครทำให้บริสุทธิ์ได้ และไม่ควรที่ใคร ๆ จะไปรับรองความบริสุทธิ์ของใคร ๆ ได้ เพราะรู้ได้เฉพาะตน

(เนื้อเรื่อง)

(ได้ร่วมเงาพระศาสนา : "สุทธิ อสุทธิปัจเจตัง" : ๒๐)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะคัดค้านการรับรองความบริสุทธิ์ของพระยันตระว่า การรับรองความบริสุทธิ์ไม่มีผู้ใดสามารถจะกระทำได้ เพราะเป็นสิ่งที่รู้ได้เฉพาะตน

- อยากจะขอฝากทิ้งท้ายไว้สำหรับครูบางโรงเรียนได้ไปสอนเด็กว่า พระยันตระเป็นพระอรหันต์ ไม่น่าจะเป็นอย่างนี้ จนเด็กโทรฯ มาถามอาตมา อาตมารู้สึกว่ามันจะไปกันใหญ่แล้ว ครูอะไรก็ไม่รู้ ไปสอนอย่างนั้นได้อย่างไร

(บทสรุป)

(ได้ร่วมเงาพระศาสนา : ปุจฉา-วิสัชนา (๑) : ๔๕)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะคัดค้านครูในบางโรงเรียนที่สอนนักเรียนว่าพระยันตระเป็นพระอรหันต์

จะเห็นได้ว่า การแสดงทรรศนะคัดค้านจะใช้คำปฏิเสธ "ไม่" เพื่อเน้นความคิด ประกอบกับคำ "ควร", "น่าจะ" เป็น "ไม่ควร", "ไม่น่าจะ" จึงทำให้บ่งบอกทรรศนะได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๓.๑.๓.๓ การแสดงทรรศนะตักเตือน

การแสดงทรรศนะตักเตือน หมายถึง การเขียนเพื่อตักเตือนให้พึงระวังเหตุการณ์หรือการกระทำที่เป็นผลเสียหรือเป็นความผิดพลาดที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว เพื่อมิให้เกิดเหตุการณ์หรือความผิดพลาดดังกล่าวขึ้นมาอีก สังเกตได้จากการใช้รูปภาพแสดงการตักเตือนโดยตรง เช่น ระวัง สังวรระวัง ควรสังวรและระวัง ผู้วิจัยพบว่า การแสดงทรรศนะตักเตือนมักจะปรากฏในองค์ประกอบบทสรุป ทั้งนี้ พระพยอมจะแสดงทรรศนะตักเตือนเกี่ยวกับเรื่องไม่ดี หรือภัยสังคมต่าง ๆ ที่ท่านเคยประสบมากับตนเอง หรือกระทั่งตักเตือนเกี่ยวกับเรื่องไม่ดีหรือภัยสังคมที่เป็นเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในสังคมขณะนั้น ดังตัวอย่าง

- ขอให้พวกเราจงระวังพวกมิจฉอาชีพพวกนี้ให้ดี ต่อไปก็คงต้องท่องคาถาว่า "อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจคน จะจนใจเรา" เกรงว่าคนเดี๋ยวนี้นี้ไว้ใจกันยาก เขามาในทุกรูปแบบเห็นก็อย่างเพ็งไว้ใจ โดยเฉพาะในเรื่องเงินเรื่องทองอย่าเพ่งให้ ต้องทำกันให้เห็นผลก่อน จึงขอให้ระวังเรื่องนี้ให้ดี อย่าให้พลาดกันอีกต่อไป

(บทสรุป)

(เช็กศีลธรรมกันบ้าง : "มิจฉอาชีพ" มารสังคม : ๕๖)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะตักเตือนให้ระวังมิจฉอาชีพในสังคมที่แฝงมาในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ควรไว้ใจใครจากรูปลักษณะภายนอก ควรพิจารณาเจตนาให้ละเอียดถี่ถ้วนก่อนที่จะให้ความไว้วางใจ

- ก็ให้ท่านผู้อ่านจงสังวรระวังเอาไว้ อย่าไปโลภไปหลงจนทำให้เกิดทุกข์เกิดโทษ เพราะทรัพย์สินสมบัติต่าง ๆ ควรจะมีแค่พอเหมาะพอสัมกับสภาพความเป็นอยู่

(บทสรุป)

(เมื่อยักษ์กินศีลธรรม : ความต้องการไม่สิ้นสุด : ๒๐)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะตักเตือนให้ พุทธศาสนิกชนหยุดความละโมภโลกมากเพราะทำให้เกิดทุกข์เกิดโทษ ควรดำเนินชีวิตให้ พอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริง

ฉะนั้นสิ่งที่เราควรสังวรและระวังกันให้มากที่สุดก็คืออันตรายอันเกิดจาก ความโลภ อย่าให้ความโลภมาครอบงำจนทำให้ได้รับภัยพิบัติอย่างที่เราเป็นกันอยู่ และมันจะเกิด ตั๊กเกิลอื่นจะตามมาหมด

(บทสรุป)

(เมื่อยกษกีนศีลธรรม : จงรู้จักหยุด รู้จักพอ รู้จักให้ : ๗๑)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะตักเตือนให้ พุทธศาสนิกชนระวังอันตรายที่เกิดจากความโลภ เพราะความโลภเป็นบ่อเกิดของกิเลสอื่น ๆ อีก มากมาย

จะเห็นได้ว่า การใช้คำว่า "ระวัง" หรือ "สังวร" จะบ่งชี้ให้ผู้อ่านเตรียมใจ หรือคาดการณ์ได้ดี นับว่าการใช้คำดังกล่าวเป็นการบ่งบอกการเตือนอย่างชัดเจน

๓.๑.๓.๔ การแสดงทรรศนะเสนอแนะ

การแสดงทรรศนะเสนอแนะ หมายถึง การที่พระพยอมแสดงทรรศนะ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ไม่ว่าจะสิ่งนั้นจะดีหรือไม่ก็ตาม โดยให้เหตุผลประกอบ ผู้วิจัยพบว่า การแสดงทรรศนะเสนอแนะจะปรากฏได้ทั้งในองค์ประกอบเนื้อเรื่องและบทสรุป ทั้งนี้ การแสดงทรรศนะเสนอแนะของพระพยอมจะเป็นข้อเสนอแนะที่มุ่งให้เกิดประโยชน์แก่สิ่งนั้น หรือเหตุการณ์นั้นเป็นสำคัญ สังเกตได้จากการใช้รูปภาษาแสดงการเสนอแนะ เช่น น่าจะ ควรจะ ดังตัวอย่าง

- การที่พระเกิดมีจิตปฏิพัทธ์ ยินดีในชุดใส่ ชุดแต่งกายอื่นนอกจากผ้าไตรจีวร แล้วนี้ น่าจะกล่าวได้ว่าสภาพจิตเหมือนพระที่สึกไปแล้ว

(แนวความคิดสำคัญ)

(ได้ร่ำเงาพระศาสนา : ปุจฉา - วิสัชนา (๒) : ๔๘)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะเสนอแนะแก่ผู้อ่าน เกี่ยวกับพระที่แต่งกายไม่เหมาะสมว่า ในด้านจิตใจนั้นเปรียบเสมือนพระที่สึกแล้ว

- เราน่าจะเปลี่ยนทิศทางการทำบุญแบ่งกันไป ส่วนหนึ่งทำกับพระกับศาสนา ส่วนหนึ่งทำกับพระมหากษัตริย์ที่ทรงทศพิธราชธรรม

(เนื้อเรื่อง)

(เติมธรรมะให้ชีวิต : บุญเห็นทันตา : ๑๘)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะเสนอแนะให้ พุทธศาสนิกชนที่ปกติทำบุญกับพระพุทธศาสนาว่าน่าจะทำบุญกับองค์พระมหากษัตริย์ด้วย

- เพราะฉะนั้น คนเราต้องรู้จักเรียนบ้าง ศึกษาบ้าง ทำงานบ้าง เล่นบ้าง สลับปรับเปลี่ยนกันไป ไม่ใช่จะบ้าคลั่งในเรื่องการเรียนการศึกษาจนจะเป็นโรคประสาทกันไป ควรจะฝึกตนให้เป็นคนอยู่ตัวเสียบ้าง ทำใจได้กับเรื่องได้เรื่องเสีย

(เนื้อเรื่อง)

(เช็กศีลธรรมกันบ้าง : โลกที่ยาววา หนาเคียบ กว้างศอก : ๖๕)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะเสนอแนะให้ พุทธศาสนิกชนฝึกจิตใจตนเองให้พร้อมเผชิญทั้งความสมหวังและความผิดหวังในชีวิต เพราะในชีวิตไม่มีใครจะสมหวังทุกเรื่องหรือผิดหวังทุกเรื่อง

- เราควรจะรวมตัวกันตั้งกองทุนสนับสนุนคนทำดีและดีคนเลว ใครทำผิดทำชั่วก็ตั้งกองทุนนำจับ ตั้งไว้เป็นกองใหญ่ ๆ ร้อยล้านพันล้านก็ต้องทำ

(เนื้อเรื่อง)

(เมื่อยักษ์กินศีลธรรม : จากกรณีเผาโรงเรียนภาคใต้ : ๕๗)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมแสดงทรรศนะเสนอแนะให้สังคม ร่วมกันตั้งกองทุนสนับสนุนคนดีและกองทุนนำจับคนชั่ว เพื่อสนับสนุนให้คนในสังคมกระทำแต่ความดีและเป็นหูเป็นตาสอดส่อง หรือแจ้งเบาะแสผู้ที่กระทำผิดหรือกระทำชั่วเป็นลักษณะของการให้รางวัลนำจับ เพื่อความสงบสุขมากยิ่งขึ้นในสังคม เพราะการพึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเพียงอย่างเดียวดูเหมือนจะไม่ได้ผลนัก

การใช้คำ “น่าจะ” , “ควรจะ” เพื่อเสนอแนะเป็นการใช้รูปภาษาที่เหมาะสมดี เพราะไม่เป็นการบังคับหรือจ้องใจสั่งผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านคิดได้ว่าเรื่องนั้น ๆ เป็นสิ่งที่น่าจะ ควรจะประพฤติปฏิบัติ มีนัยว่าเป็นการใช้เพื่อสอนผู้อ่านได้ดีกว่าการบังคับ

กลวิธีการแสดงทรรศนะเพื่อการโน้มน้าวใจทั้ง ๔ ประการนี้สามารถปรากฏได้พร้อมกันในงานเขียนเรื่องหนึ่ง ๆ เพื่อทำหน้าที่โน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามทรรศนะที่พระพยอมเสนอ

๓.๑.๔ การยกตัวอย่าง

การสื่อสารของมนุษย์ที่ไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการเขียนนั้น ผู้พูดหรือผู้เขียนจะต้องมีจุดประสงค์ในการพูดหรือการเขียนเป็นเบื้องต้น ทั้งนี้ อาจจะเป็นการพูดหรือการเขียนเพื่อการแสดงความคิดเห็น การชี้แจงข้อเท็จจริง การเล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือการโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านเห็นคล้อยตาม การที่ผู้พูดหรือผู้เขียนจะบรรลุวัตถุประสงค์ของตนได้นั้นอาจจะต้องใช้กลวิธีหลากหลายพร้อม ๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นการเปรียบเทียบ การอ้างอิงเหตุการณ์หรือสถิติหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง รวมไปถึงการยกตัวอย่างเพื่อสนับสนุนทรรศนะของตนหรือเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้ฟังหรือผู้อ่านให้เห็นคล้อยตามกับตนด้วย โดยเฉพาะการยกตัวอย่างนี้ดูเหมือนจะเป็นกลวิธีที่สามารถนำมาใช้ในการพูดและการเขียนได้ง่ายดาย และมีน้ำหนักมากพอสมควร เนื่องจากการยกตัวอย่างจะช่วยเสริมน้ำหนักของการพูดหรืองานเขียนนั้น ๆ ให้มีน้ำหนัก กลมกลืนกับเรื่องราวที่กำลังนำเสนอ และโน้มน้าวใจผู้ฟังหรือผู้อ่านให้สนใจใคร่รู้ติดตามเรื่องราวเหล่านั้น ๆ และเกิดจินตนาการคล้อยตามผู้พูดหรือผู้เขียนได้ในที่สุด

งานเขียนทั้ง ๗๘ เรื่องในปริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณนับได้ว่ามีการใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจโดยการยกตัวอย่างให้เห็นอยู่เกือบทุกเรื่อง และตัวอย่างที่ท่านยกมาล้วนเป็นตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงในสังคม ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการสร้างน้ำหนักของความน่าเชื่อถือ อันจะส่งผลให้ผู้อ่านรับรู้ เข้าใจ และเห็นคล้อยตามเรื่องราวที่ท่านเสนออยู่นั้นได้เป็นอย่างดี นับได้ว่า การยกตัวอย่างเป็นกลวิธีการโน้มน้าวใจที่พระพยอมใช้ได้ผล และมีประสิทธิภาพสูงอีกกลวิธีหนึ่ง กลวิธีการยกตัวอย่างเพื่อการโน้มน้าวใจนี้จะปรากฏในปริจเฉทในส่วนขององค์ประกอบเนื้อเรื่องเท่านั้น เนื่องจากเป็นส่วนที่ท่านอธิบายขยายความ ประเด็นเนื้อหาที่ท่านเสนอในงานเขียน ผู้วิจัยพบว่า ตัวอย่างที่พระพยอมเสนอมีแหล่งที่มาอยู่ ๒ แหล่ง ได้แก่ ตัวอย่างจากเหตุการณ์จริงในสังคม และตัวอย่างจากประสบการณ์ของพระพยอมเอง

๓.๑.๔.๑ ตัวอย่างจากเหตุการณ์จริงในสังคม

ผู้วิจัยพบว่า พระพยอมยกตัวอย่างจากเหตุการณ์จริงในสังคมมาใช้เป็น กลวิธีการโน้มน้าวใจมากที่สุด ด้วยเหตุที่งานเขียนของท่านมีเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาต่าง ๆ ใน สังคม จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ท่านต้องเสนอตัวอย่างที่สอดคล้องกับประเด็นปัญหาที่ท่านเสนอ ประกอบไว้ด้วย เพื่อให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามและเป็นการโน้มน้าวให้ผู้อ่านเชื่อถือและสนใจ ติดตามเรื่องราวจนจบอีกด้วย ดังตัวอย่าง

- ข้าราชการผู้หลักผู้ใหญ่ไปตรวจงานตามต่างจังหวัด แทนที่จะดูความทุกข์สุข ของประชาชน กลับไปเสวยสุขเสเพลสุข มีการหาผู้หญิงมาให้ เวลามีการจัดงานสังสรรค์หรืองาน อะไรก็ตาม งานแจกรางวัล งานครบรอบ งานเชิดชูเกียรติ มักจะมีการกระทำหรือนำสิ่งลามก อนาจารมาแสดงอยู่เป็นประจำ ภาพทางหนังสือพิมพ์มีเด็ก ๆ นั่งดูกันตาปริบ ๆ แล้วบางคนยัง บอกว่าเป็นการแสดงศิลปะปฏิทินอะไรต่าง ๆ ที่มีภาพลามกอนาจารกลับบอกว่าป็นงานศิลปะ ก็อาจจะป็นศิลปะชั้นต่ำหรือชั้นเลวที่สุด

(เช็กศีลธรรมกันบ้าง : เช็กศีลธรรมกันบ้าง : ๓๙-๔๐)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมยกตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงในสังคม คือ ตัวอย่างของข้าราชการที่ประพฤติไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ขณะที่ออกตรวจราชการต่างจังหวัด โดยข้าราชการมักจะไปร่วมงานสังสรรค์ที่ผู้จัดงานจะนำสิ่งลามกมาแสดงให้ชม โดยที่ข้าราชการ เหล่านั้นเห็นว่าเป็นงานศิลปะแทนที่จะมองเป็นการอนาจาร

- เดิยวันนี้ก็มีพระบางรูปก็ไปบิณฑบาตสาย จนทางกรุงเทพมหานครต้องออก กฎหมายจับพระที่บิณฑบาตสาย แต่ก็ยังมีพระบางรูปที่ไม่ถูกจับ บิณฑบาตสายได้เป็นพิเศษถึง สิบหรือสิบเอ็ดโมงเช้า ก็เกิดเป็นปัญหาขึ้นมาว่านี่ทำลายวัฒนธรรมแล้ว มิดกาลมิดเวลาออก บิณฑบาต แต่ถ้าเป็นพระเขมรคิดว่าจะไม่เป็นไร เพราะที่เขมรพระบิณฑบาตสิบโมงเช้า แต่นี้ วัฒนธรรมไทย

(ชีวิตมีคุณภาพ ต้องมีคุณธรรม : อยู่ลุ่มจมทางวัฒนธรรม : ๒๗)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมยกตัวอย่างเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับพระภิกษุที่ออกบิณฑบาตสาย จนกรุงเทพมหานครต้องออกกฎหมายจับพระที่ออก บิณฑบาตสายนั้น แต่ก็มีบางรูปที่ไม่ถูกจับ ทำให้วัฒนธรรมไทยถูกทำลายไปเรื่อย ๆ เพราะพระ ออกบิณฑบาตมิดเวลา โดยไม่สนใจว่าได้ประพฤติผิดประเพณีอันดีงาม

การยกตัวอย่างจากเหตุการณ์จริงในสังคมเหล่านี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจและมองเห็นภาพ เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ใกล้ตัว ร่วมยุคสมัย ธรรมชาติที่พระพยอมต้องการสอนจึงสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านได้เป็นอย่างดี เพราะผู้อ่านสามารถเห็นคล้อยตามไปกับตัวอย่างของท่านที่ยกมาสอดคล้องกันได้

๓.๑.๔.๒ ตัวอย่างจากประสบการณ์ของพระพยอม

กลวิธีการโน้มน้าวใจด้วยการยกตัวอย่างจากประสบการณ์ของพระพยอมเป็นกลวิธีการโน้มน้าวใจที่มีประสิทธิภาพมากพอสมควร เนื่องจากผู้เขียนหรือพระพยอมนั้นนำตัวอย่างจากประสบการณ์ของท่านสอดแทรกไว้ในงานเขียน เพื่อจุดประสงค์ให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามท่านไปด้วยในขณะที่อ่าน และตัวอย่างจากประสบการณ์ของท่านก็สอดคล้องกับประเด็นที่ท่านเสนอในเรื่อง จึงส่งผลให้ตัวอย่างมีความน่าเชื่อถือและโน้มน้าวใจผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

- อาตมาอยู่ที่วัดเมื่อเร็ว ๆ นี้ ก็มีเหมือนกัน มันทำเป็นว่าตกกรตกรามา ไม่มีเงินมีทองที่จะใช้จ่าย ทั้งหิวข้าวหิวน้ำมา จะกลับบ้านก็กลับไม่ได้ เพราะไม่มีเงินค่ารถ ช่วยหน่อยเถอะพระคุณเจ้า พระนี่ดีพระนี่ดังมาก รุ่นนั้นรุ่นนี้ แหมมันบรรยายสรรพคุณน่าฟังเลยแหละ อาตมาก็เกือบจะใจอ่อนเหมือนกัน สุดท้ายอาตมาก็เลยบอกไปว่า นี่อาตมารับไว้ไม่ได้หรอกนะ จะเป็นรุ่นไหน โด่งดังยังไงก็ตามทีเถอะ เพราะเดี๋ยวนี้เขายังไม่หลับ จะเป็นเหรียญพระเขียนพระดังจากไหนมาก็ตาม ไม่มีทางที่อาตมาจะรับจะช่วย แม้แต่เงินสิบบาทหรือบาทเดียวก็อย่าหวัง ใ้วิธีการเอาพระเครื่องมาล่อหรือเอามาเพื่อแลกกับเงินมันเสื่อมเสียที่สุดเลย ผลสุดท้ายมันก็ต้องเผ่นไป

(เติมธรรมะให้ชีวิต : พระเครื่องเฟื่องกว่าพระธรรม : ๖๐-๖๑)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมยกตัวอย่างจากประสบการณ์จริงของท่านเกี่ยวกับผู้ที่นำพระเครื่องมาหลอกล่อให้ท่านเช่าเพื่อต้องการเงิน โดยผู้มาหลอกอ้างว่าต้องการเงินเพื่อใช้เป็นค่าเดินทางกลับภูมิลำเนา จึงอวดอ้างถึงความโด่งดังของพระเครื่องต่าง ๆ นานา แต่พระพยอมก็ปฏิเสธไป เพราะท่านรู้เท่าทันว่าผู้มาติดต่อมิได้เป็นผู้ลำบากจริง และพระพยอมมิได้เป็นผู้ที่ลุ่มหลงอยู่กับวัตถุนิยม การที่ท่านเป็นคนหนักแน่นจึงทำให้ท่านรอดพ้นจากการถูกหลอกหลวง จึงสามารถโน้มน้าวใจได้ในลักษณะเป็นอุทาหรณ์ให้แก่ผู้อ่านนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนต่อไป

- และเมื่อไม่นานนี้โยมมาจากอเมริกาคนหนึ่ง มาถึงวัดมาทำบุญตั้งห้าหมื่น ทั้งที่ฐานะทางบ้านก็ไม่ได้ดีอะไรมาก แต่ว่าเขาไม่อยากจะเก็บมันไว้ อยู่ไปวัน ๆ มีกินมีใช้ทำบุญ ทำทานช่วยคนอื่นบ้างรู้สึกสบายใจ นี่คือความสุขของคนที่ต้องสู้กับความโลภมาได้

(เมื่อยกษิกินศีลธรรม : จงรู้จักหยุด รู้จักพอ รู้จักให้ : ๗๒)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมยกตัวอย่างจากประสบการณ์จริงของท่านเกี่ยวกับผู้ที่เอาชนะความโลภได้ โดยนำเงินมาทำบุญกับวัดโดยไม่รู้สึกเสียดาย แต่รู้สึกอยากจะช่วยเหลือผู้อื่น แม้ว่าตนเองจะไม่ได้ร่ำรวยมาก แต่ก็ไม่ต้องการจะเก็บเงินที่ตนเองไม่ได้ใช้เอาไว้ จึงนำมาบริจาคให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ท่านจึงยกมาเป็นตัวอย่างโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านอ่านแล้วสบายใจ เกิดจิตในการทำบุญเพื่อต่อสู้เอาชนะความโลภต่อไป

โดยสรุป พระพยอมใช้กลวิธีการยกตัวอย่างเพื่อการโน้มน้าวใจประกอบการเสนอเรื่องราวหรือเนื้อหาของงานเขียนในบริจเฉทการเขียนของท่าน ด้วยเหตุที่ต้องการอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจแจ่มแจ้งโดยตลอดเกี่ยวกับเนื้อหานั้น ๆ จึงใช้ตัวอย่างเป็นเครื่องมือในการอธิบายขยายความ ประกอบกับการยกตัวอย่างจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม และตัวอย่างจากประสบการณ์ของพระพยอมนั้น สามารถเพิ่มน้ำหนักความน่าเชื่อถือของการโน้มน้าวใจได้มาก ผู้อ่านสามารถคล้อยตามเรื่องราวได้อย่างไม่ลังเล ประเด็นนี้ก็สามารถชี้ให้เห็นว่าพระพยอมเป็นพระภิกษุที่ทันสมัย ทันต่อข่าวสารเหตุการณ์ต่าง ๆ จำต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นข่าวสารบ้านเมือง เหตุการณ์ประจำวันต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หรือข่าวคราวในบรรพบุรุษศาสนาเองก็ตาม โดยข้อมูลทั้งหมดก็ได้มาจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน บทความ นิตยสารต่าง ๆ หรือการฟังข่าวสารจากวิทยุหรือโทรทัศน์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเป็นจริง คือ การเป็นผู้อ่านมากฟังมาก คิดได้อย่างลึกซึ้ง และถ่ายทอดงานเขียนอันเป็นประโยชน์ของท่านได้เป็นอย่างดี ท่านนำข่าวสารที่ได้ประมวลแล้วมาใช้เป็นตัวอย่างในงานเขียนของท่านเพื่อโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เชื่อ และเห็นด้วยกับท่านนั่นเอง

๓.๑.๕ การทำให้เป็นส่วนหนึ่งของผู้อ่าน

พระพยอมใช้สรรพนาม "เรา" ในงานเขียนทุกเรื่องในบริจเฉทการเขียนของท่าน การใช้สรรพนาม "เรา" มีนัยสำคัญเพื่อที่จะทำให้รู้สึกว่าคุณเป็นพวกเดียวกับผู้อ่าน และผู้อ่านเป็นพวกเดียวกับท่าน เพื่อลดกระแสการต่อต้านที่สามารถเกิดขึ้นภายในใจของผู้อ่านได้ตลอดเวลา ทำให้ผู้อ่านกับผู้เขียนเป็นพวกเดียวกัน มีจุดยืนจุดเดียวกัน เป็นแนวร่วมของกัน

และกันนั่นเอง ดังที่ชลธิรา กลัดอยู่ และคณะ (๒๕๑๗ : ๓๗๘) กล่าวถึง การใช้สรรพนาม "เรา" ดังนี้

“การใช้สรรพนามว่า “เรา” เป็นการเข้าถึงวิธีหนึ่งที่จะทำให้รู้สึก
ว่าเป็นพวกเดียวกัน เป็นการชักจูงให้เห็นด้วยตั้งแต่เริ่มแรก อาจเรียกได้ว่าเป็น
การเริ่มต้นด้วยการเข้าข้าง คือเข้าข้างผู้ฟังหรือผู้อ่านเสียก่อน”

อวยพร พานิช และคณะ (๒๕๔๔ : ๑๘๔) กล่าวถึงวิธีการเขียนเพื่อจูงใจ ซึ่งมี
วิธีการใหญ่ ๆ ๔ วิธี โดยวิธีย่อยวิธีหนึ่งใน ๔ วิธีการใหญ่ คือ การทำให้เป็นส่วนหนึ่งของผู้อ่านนั้น
“อาจใช้สรรพนามที่ดูเป็นกันเอง เช่น เรา ผม คุณ เธอ ท่าน เป็นต้น”

งานเขียนทั้ง ๗๘ เรื่องในปริจเจทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณปรากฏการใช้
สรรพนาม “เรา” เพื่อทำให้เป็นส่วนหนึ่งของผู้อ่านสอดแทรกอยู่ในทุก ๆ เรื่อง จึงบอกได้ว่า พระ
พยอมพยายามใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามกับสารที่ท่านเสนอเป็นอย่างมาก
พระพยอมต้องการให้ผู้อ่านรู้สึกเป็นพวกเดียวกับท่าน รู้สึกร่วมไปกับสารที่ท่านเสนอในงานเขียน
และในขณะเดียวกัน ผู้อ่านเองก็อาจไม่รู้ตัวว่าพระพยอมกำลังโน้มน้าวใจตนให้คิดเห็นคล้อยตาม
ไปว่าพระพยอมเองก็เป็นพวกเดียวกับผู้อ่านด้วย นับได้ว่าเป็นกลวิธีการโน้มน้าวใจที่ยอดเยียม
กลวิธีหนึ่งในกลวิธีการโน้มน้าวใจหลายกลวิธีที่ได้กล่าวมาแล้ว และการใช้กลวิธีการทำให้เป็น
ส่วนหนึ่งของผู้อ่านนี้ พบปรากฏในปริจเจทในองค์ประกอบแนวความคิดสำคัญ องค์ประกอบเนื้อ
เรื่อง และองค์ประกอบบทสรุป ดังตัวอย่าง

- เมื่อเราคิดช่วยคน คนก็จะคิดช่วยเรา เมื่อเราคิดให้คน คนก็คิดให้เรา

(แนวความคิดสำคัญ)

(เชกศีลธรรมกันบ้าง : วิกฤตเรื่องน้ำ (ใจ) : ๕๗)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมใช้สรรพนาม “เรา” เพื่อชักชวนให้
ผู้อ่านมาร่วมกันแบ่งปันน้ำใจให้ผู้อื่น เป็นการโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เห็นว่าท่านเป็นพวกเดียวกับ
ผู้อ่าน และผู้อ่านเป็นพวกเดียวกับท่าน เป็นลักษณะของการแสดงความเป็นกันเองระหว่างพระ
พยอมกับผู้อ่าน เพื่อให้ท่านสามารถถ่ายทอดสารที่ท่านต้องการเสนอแก่ผู้อ่านได้อย่างมี
ประสิทธิภาพต่อไป

- เราควรจะรวมตัวกันตั้งกองทุนสนับสนุนคนทำดีและดีคนเลว ใครทำผิดทำชั่วก็ตั้งกองทุนนำจับ ตั้งไว้เป็นกองใหญ่ ๆ ร้อยล้านพันล้านก็ต้องทำ เราสร้างโบสถ์สร้างศาลากัน มามากแล้ว ไม่มีประโยชน์ถ้าเราไม่สร้างคน ต้องกล้าสนับสนุนคนดีและตำหนิคนเลว

(เนื้อเรื่อง)

(เมื่อยักษ์กินศีลธรรม : จากกรณีเฝ้าโรงเรียนภาคใต้ : ๔๗)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมใช้สรรพนาม "เรา" เพื่อชักชวนให้ผู้อ่านร่วมกันสนับสนุนผู้ที่ทำดี และต่อต้านผู้ที่ประพฤติมิชอบในรูปแบบต่าง ๆ เป็นการโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เห็นว่าท่านเป็นพวกเดียวกับผู้อ่าน และผู้อ่านเป็นพวกเดียวกับท่าน เป็นลักษณะของการแสดงความเป็นกันเองระหว่างพระพยอมกับผู้อ่าน เพื่อให้ท่านสามารถถ่ายทอดสารที่ท่านต้องการเสนอแก่ผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

- ท่านพุทธทาสไม่ตายจากเรา ธรรมะคำสอนของท่านยังช่วยชี้ออกเราอยู่เสมอ ให้รู้ถึงหน้าที่ และประพฤติปฏิบัติให้ถูกวิธีให้ชีวิตได้รับถึงความสะอาด สว่าง สงบ และที่สุดหมดเสียซึ่งตัวตน

(บทสรุป)

(ชีวิตมีคุณภาพ ต้องมีคุณธรรม : พุทธทาสไม่ตาย : ๔๑)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมใช้คำสรรพนาม "เรา" เพื่อชี้ให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกันกับท่านว่า ถึงแม้ว่าท่านพุทธทาสจะละสังขารไปแล้ว แต่ธรรมะคำสอนของท่านก็ยังดำรงคงอยู่กับพุทธศาสนิกชนทุกคน เป็นการโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เห็นว่าท่านเป็นพวกเดียวกับผู้อ่าน และผู้อ่านเป็นพวกเดียวกับท่าน เป็นลักษณะของการแสดงความเป็นกันเองระหว่างพระพยอมกับผู้อ่าน เพื่อให้ท่านสามารถถ่ายทอดสารที่ท่านต้องการเสนอแก่ผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๓.๑.๖ การเปรียบเทียบ

ผู้วิจัยพบว่า พระพยอมใช้กลวิธีการเปรียบเทียบในบริจเฉทการเขียนอย่างสม่าเสมอ เนื่องจาก การใช้ภาษาเชิงเปรียบเทียบนั้นนับว่าเป็นการขยายความหมายของคำออกไปจากเดิม และทำให้สามารถเห็นภาพและเข้าใจได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น (ฉมพรี เหล่าวิเศษกุล, ๒๕๔๗ : ๙) ทั้งนี้ การเปรียบเทียบต้องมีองค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานของการใช้ภาษา

เชิงเปรียบเทียบ อุลแมน (Ullmann, 1962) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเปรียบเทียบประกอบด้วย ๒ ส่วนซึ่งมีลักษณะทางความหมายบางอย่างที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่

- ๑) สิ่งที่ถูกนำมาเปรียบเทียบ (tenor) หมายถึง ความคิดที่ต้องการนำเสนอ
- ๒) สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบหรือแบบเปรียบเทียบ (vehicle) หมายถึง สิ่งที่สื่อให้เห็นถึงความคิดนั้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบการใช้การเปรียบเทียบเพื่อการโน้มน้าวใจปรากฏในองค์ประกอบแนวความคิดสำคัญ องค์ประกอบเนื้อเรื่อง และองค์ประกอบบทสรุป ผู้วิจัยพบว่า พระพยอมเลือกใช้การเปรียบเทียบในการเสนอธรรมะเพื่อโน้มน้าวใจผู้อ่าน ด้วยเหตุว่าการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งที่เป็นนามธรรมกับสิ่งหนึ่งที่เป็นรูปธรรมย่อมสามารถอธิบายรายละเอียด และทำให้ผู้อ่านเข้าใจ เกิดมโนทัศน์ และเห็นคล้ายตามได้ง่ายกว่าการเสนอธรรมะที่เป็นนามธรรมเพียงด้านเดียว ดังตัวอย่าง

- พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้แล้วว่าธรรมวินัยนี้เหมือนกับทะเล เมื่อมีอะไรที่ไม่หนักแน่น ไม่มั่นคง ก็ไม่สามารถอยู่กลางทะเลได้

(แนวความคิดสำคัญ)

(เมื่อยกษณิณศีลธรรม : ทะเลธรรม : ๔๙)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมอ้างพุทธวจนะของพระพุทธเจ้าที่เปรียบเทียบ "ธรรมวินัย" กับ "ทะเล" ว่าสิ่งต่าง ๆ ที่ลอยอยู่ในทะเลถ้าไม่หนักแน่นเพียงพอก็จะถูกคลื่นซัดเข้าฝั่ง เหมือนกับพุทธบริษัทที่อยู่ในบวรพุทธศาสนา ถ้าไม่เคร่งครัดในกฎระเบียบของศาสนาแล้ว ก็จะถูกหลักธรรมวินัยนั้นซัดออกจากบวรพุทธศาสนาไป กลวิธีการเปรียบเทียบนี้สามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเข้าใจ เกิดจินตนาการคล้ายตามพระพยอมได้เป็นอย่างดี

- พระที่เป็นอาบัติปาราชิกนั้น ท่านเปรียบเทียบได้เหมือนตาลยอดด้วน คือต้นตาลถ้าตัดยอดหรือโดนฟ้าผ่ายอดขาดลงเสียแล้ว จะไม่มีทางออกงามหรือแตกกิ่งก้านได้อีกเด็ดขาด

(เนื้อเรื่อง)

(ใต้ร่มเงาพระศาสนา : พื้นฐานชาวพุทธ : ๖๒)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมอ้างคำสอนของท่านพุทธทาสที่เปรียบ "พระที่อาบัติปาราชิก" กับ "ตาลยอดด้วน" ว่า พระภิกษุที่ขาดจากเพศสมณะแล้วนั้นก็เหมือนกับต้นตาลที่ตัดยอดขาด ไม่มีทางที่จะงอกหรือแตกกิ่งได้อีกต่อไป กลวิธีการเปรียบเทียบนี้สามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเข้าใจ เกิดจินตนาการคล้อยตามพระพยอมได้เป็นอย่างดี

- ท่านอาจารย์เคยบอกว่าการทำงานคือการประพฤตินิธิกรรม มันทำลายความเห็นแก่ตัว จงเอาเหวี่ยงล้างความเห็นแก่ตัว แล้วจะว่างจากความเห็นแก่ตัว เพราะฉะนั้นการไปสวนโมกข์ครั้งนี้ก็ได้แรงบันดาลใจเป็นไฟพัฒนาขึ้นมาในชีวิต คิดว่าต่อไปนี้จะทุ่มเททำงานโดยไม่กลัวเป็นกลัวตาย เพราะว่าถึงกลัวยังไงก็ต้องตาย เพราะท่านอาจารย์เป็นตัวอย่างให้เราดู ท่านสอนเราแล้วแม้ในวาระใกล้จะสุดท้าย

(บทสรุป)

(เช็กศีลธรรมกันบ้าง : วิถีธรรมพุทธทาส : ๗๙-๘๐)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมอ้างถึงคำสอนของท่านพุทธทาสที่กล่าวเปรียบ "การทำงาน" กับ "การประพฤตินิธิกรรม" ว่า ผู้ที่ทำงานก็คือผู้ที่ขยันหมั่นเพียร เป็นการฝึกสติสัมปชัญญะในตัวเอง สามารถละความเห็นแก่ตัวได้ ดังเช่นการประพฤตินิธิกรรมที่ผู้ประพฤตินิธิกรรมจะต้องตั้งอยู่ในหลักศีลธรรม และต้องใช้ความเพียรเป็นอย่างสูงในการบรรลุนิธิกรรมข้อต่าง ๆ กลวิธีการเปรียบเทียบนี้สามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเข้าใจ เกิดจินตนาการคล้อยตามสารที่พระพยอมเสนอได้เป็นอย่างดี

๓.๑.๗ การใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ

กลวิธีการโน้มน้าวใจทางตรงด้วยการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบนี้เป็นกลวิธีที่พระพยอมใช้ปรากฏทั้งในปริจเฉทการพูดและปริจเฉทการเขียน เพอร์ซัน (Person, 1993) และฌุมพรี เหล่าวิเศษกุล (๒๕๔๗) เรียกกลวิธีการโน้มน้าวใจด้วยการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบในปริจเฉทการพูดว่า "คำถามเชิงวาทศิลป์ (Rhetorical questions)" และให้ความหมายว่าเป็นคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ โดยเป็นการถามคำถามที่คาดหวังให้ผู้ฟังคล้อยตามคำตอบหรือความคิดเห็นของผู้พูด ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกว่ามีส่วนร่วมในการสนทนา เช่น "โยมว่าไม่พร้อมอบรมสั่งสอน กับสอนไม่ได้นี่ อย่างไหนแยกว่ากัน" แต่ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจะเรียกว่า "คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ" อันหมายถึง กลวิธีการใช้รูปประโยคคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบเพื่อทำให้ผู้อ่านมีความคิดเห็นสอดคล้องไปกับผู้เขียน และสามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านคล้อยตามสารที่ผู้เขียนต้องการเสนอได้

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าพระพยอมใช้กลวิธีการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบอย่างสม่ำเสมอในปริจเจตการเขียน โดยปรากฏในองค์ประกอบชื่อเรื่อง องค์ประกอบแนวความคิดสำคัญ องค์ประกอบเนื้อเรื่อง และองค์ประกอบบทสรุป การใช้กลวิธีลักษณะนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามประเด็นที่พระพยอมเสนอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องธรรมชาติ เหตุการณ์ประจำวัน ตลอดจนจนสารที่ท่านต้องการถ่ายทอดไปสู่ผู้อ่าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- โลกมากแล้วลากหายไปไหน?

(ชื่อเรื่อง)

(จากหนังสือ "เช็กศีลธรรมกันบ้าง")

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมตั้งชื่อเรื่องโดยใช้กลวิธีการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เพราะผู้อ่านสามารถค้นหาคำตอบได้จากงานเขียนของท่าน กลวิธีดังกล่าวสามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้ และติดตามหาคำตอบจากเนื้อหาที่ท่านเสนอต่อไป

- ทำไมเขาถึงยอมเป็นส่วย สงให้คนอื่นเขาเป็นเสีย แล้วตนเองก็จนลง

จนลง

(แนวความคิดสำคัญ)

(เช็กศีลธรรมกันบ้าง : เสียว – ส่วย – เสีย : ๗)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมเสนอแนวความคิดสำคัญโดยการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้ และสามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านติดตามเนื้อหาสาระต่อไปเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามดังกล่าวด้วยตนเอง

- อาตมาก็คิดว่าถ้ารวยไม่ช่วยจน ฉลาดไม่ช่วยโง่ เข้มแข็งไม่ช่วยอ่อนแอ หนุ่มสาวไม่ช่วยแก่เฒ่า แล้วโลกเราจะอยู่กันแบบไหน

(เนื้อเรื่อง)

(เติมธรรมะให้ชีวิต : ดับทุกข์ได้ด้วยธรรมะ : ๑๐๕)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบในลักษณะของคำถามปลายเปิด เพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้ และสามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านติดตามเนื้อหาสาระต่อไปเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามดังกล่าวด้วยตนเอง เนื่องจากคำตอบที่

ผู้อ่านแต่ละคนค้นพบไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความเข้าใจใน “สาร” ที่พระพยอมเสนอ มากน้อยเพียงใดนั่นเอง

- วันนี้อะไรคือวัฒนธรรมแห่งชาติไทย ขณะนี้ใกล้วันเข้าพรรษา กุลบุตรจำนวนมากได้มีโอกาสบวชในพระพุทธศาสนา ตั้งใจกันได้ไหมว่าเราจะบวชกันให้ถูกต้องเสีย ที

(บทสรุป)

(ชีวิตมีคุณภาพ ต้องมีคุณธรรม : วัฒนธรรมการบวช : ๗๓)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมเสนอบทสรุปโดยการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เพื่อขมวดเนื้อหาสาระทั้งหมดที่ท่านเสนอไว้ในงานเขียนให้ผู้อ่านตอบคำถามที่ตนค้นพบจากการอ่านมาแล้วทั้งหมด คำตอบของผู้อ่านแต่ละคนอาจไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับความเข้าใจ “สาร” ที่พระพยอมถ่ายทอดไว้มากหรือน้อยเพียงใด

๓.๑.๘ การใช้เหตุผล

กลวิธีการโน้มน้าวใจทางตรงด้วยการใช้เหตุผลเป็นกลวิธีที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด (กาญจนา นาคสกุล และคณะ, ๒๕๒๑) ดังนั้น การที่เราจะโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเชื่อถือสิ่งที่เรานำเสนอย่อมต้องให้เหตุผลประกอบเนื้อความที่เรานำเสนอด้วย เพื่อเสริมเนื้อความและเพิ่มความน่าเชื่อถือของสารในเนื้อความให้มากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้ผู้ถูกโน้มน้าวใจเห็นคล้อยตามผู้โน้มน้าวใจได้ง่ายดายมากขึ้น

ผู้วิจัยพบว่า งานเขียนทั้ง ๗๘ เรื่องในปริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ มีกลวิธีการโน้มน้าวใจด้วยการใช้เหตุผลประกอบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการอ้างสาเหตุแล้วตามด้วยผล หรือการยกผลลัพท์แล้วตามด้วยสาเหตุ การใช้เหตุผลในปริจเฉทการเขียนนั้นปรากฏในองค์ประกอบแนวความคิดสำคัญ องค์ประกอบเนื้อเรื่อง และองค์ประกอบบทสรุป ทั้งนี้ พระพยอมใช้เหตุผลประกอบการเขียนงานเขียนของท่านเพื่อต้องการโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเห็นด้วยกับทรรศนะที่ท่านเสนอ ตลอดจนเชื่อถือและสนใจงานเขียนของท่านได้ง่ายดายมากยิ่งขึ้น เพราะการใช้เหตุผลทำให้ข้ออ้าง หรือตัวอย่าง มีน้ำหนัก น่าเชื่อถือ มิใช่การกล่าวอ้างลอย ๆ ดังตัวอย่าง

- จงบูชาพระรัตนตรัยเท่าบูชาสันติภาพ เพราะพระรัตนตรัยเป็นบ่อเกิดแห่งสันติภาพ

(แนวความคิดสำคัญ)

(เติมธรรมะให้ชีวิต : สิ่งในโลกบูชา : ๙๔)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมใช้เหตุผลในการโน้มน้าวใจผู้อ่าน โดยการยกสาเหตุขึ้นมาว่า เราทุกคนต้องร่วมกันบูชาพระรัตนตรัยกันอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์คือสันติภาพขึ้นในโลก

- ไม่มีอะไรเลวทรามไปกว่าตัวชู้เกี้ยว ถ้าตัวชู้เกี้ยวเกิดขึ้นแล้วละก็ ทุกอย่างก็ก้าวเดินไปสู่ความหายนะโดยหลีกเลี่ยงไม่พ้น

(เนื้อเรื่อง)

(เช็กศีลธรรมกันบ้าง : หยุด ละ เลิก อบายมุข : ๗๔)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมใช้เหตุผลในการโน้มน้าวใจผู้อ่าน โดยการยกสาเหตุขึ้นมาว่าถ้ามนุษย์ชู้เกี้ยวแล้ว ผลลัพธ์ที่ตามมาก็คือความหายนะ

- ดังท่านอาจารย์พุทธทาสได้กล่าวไว้ว่า "ศีลธรรมไม่กลับมาโลกาจะวินาศ และศีลธรรมของเขาวชนคือสันติภาพของโลก" ฉะนั้น ต้องจัดการศึกษาให้เขาวชนของเรามีศีลธรรมสันติภาพ เพื่อสันติสุข สันติภาพจักบังเกิดขึ้นอย่างถาวร

(บทสรุป)

(ชีวิตมีคุณภาพ ต้องมีคุณธรรม : จัดการศึกษาให้ชีวิตร่มเย็น : ๒๔)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมเสนอบทสรุปโดยใช้เหตุผลในการโน้มน้าวใจผู้อ่านโดยการยกสาเหตุขึ้นมาโดยอ้างคำกล่าวของท่านพุทธทาสว่า ต้องจัดการศึกษาโดยปลูกฝังให้เขาวชนมีศีลธรรม เพื่อผลลัพธ์คือสันติภาพจะได้บังเกิดขึ้นแก่โลกในที่สุด

๓.๒ กลวิธีการอ้างอิงบุคคลที่มีชื่อเสียงเพื่อการโน้มน้าวใจ

การอ้างอิงบุคคลที่มีชื่อเสียง เป็นกลวิธีหนึ่งที่พบได้ในงานเขียนเกือบทุกเรื่องในปริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ การอ้างอิงบุคคลที่มีชื่อเสียงมีจุดประสงค์เพื่อโน้มน้าวใจให้

ผู้อ่านเชื่อถือ เห็นคล้อยตาม และสนับสนุนแนวความคิด หรือทฤษฎีของพระพยอมเอง อันจะส่งผลให้พระพยอมสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการเสนอสารเพื่อการโน้มน้าวใจได้ในที่สุด การอ้างอิงบุคคลที่มีชื่อเสียงนี้ปรากฏทั้งการอ้างอิงพระพยอมเอง และการอ้างอิงบุคคลอื่นที่มีความน่าเชื่อถือและมีชื่อเสียงในทางพุทธศาสนา

การอ้างอิงบุคคลที่มีชื่อเสียงนี้ ผู้วิจัยพบว่าจะปรากฏในองค์ประกอบชื่อเรื่อง องค์ประกอบแนวความคิดสำคัญ องค์ประกอบบทนำ องค์ประกอบเนื้อเรื่อง และองค์ประกอบบทสรุปในปริจเจทการเขียน ดังตัวอย่าง

- พินัยกรรมของท่านพุทธทาส

(ชื่อเรื่อง)

(จากหนังสือ “เติมธรรมะให้ชีวิต”)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมตั้งชื่อเรื่องเกี่ยวกับท่านพุทธทาสภิกขุ เพื่อจุดประสงค์ในการเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับพินัยกรรมของท่านพุทธทาสต่อไป สามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจ ชวน จนกระทั่งผู้อ่านต้องติดตามอ่านเนื้อเรื่องเพื่อสร้างความกระจำแก่ตนเองต่อไป

- พระพุทธเจ้าตรัสว่า ร่างกายยาววา หนาคืบ กว้างศอกนี้มีเรื่องที่ต้องศึกษา
มากมาย

(แนวความคิดสำคัญ)

(เช็กศีลธรรมกันบ้าง : โลกที่ยาววา หนาคืบ กว้างศอก : ๖๒)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมอ้างพระพุทธเจ้าและคำสอนของท่าน เพื่อสนับสนุนประเด็นที่ท่านจะเสนอต่อไปในเนื้อเรื่อง เป็นการโน้มน้าวใจที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้อ่านเชื่อถือและเห็นคล้อยตามสารที่ท่านต้องการเสนอได้เป็นอย่างดี

- ขอนำหลักธรรมคำสอนประโยคหนึ่งของพระพุทธเจ้าที่ท่านได้ตรัสไว้ใน
ลักษณะของความมั่งคั่งมั่นคงของชีวิต ชีวิตจะอยู่ได้อย่างดีมั่งคั่งมั่นคงทั้งแก่ตนเอง ส่วนรวม
ประเทศชาติ นั่นคือคำว่า อารักขสัมปทา ซึ่งแปลว่ามีปกติชอบตามดูแลรักษา

(บทนำ)

(ชีวิตมีคุณภาพ ต้องมีคุณธรรม : ควรเป็นผู้ใฝ่รักษา : ๘๘)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมอ้างพระพุทธเจ้าและคำสอนของท่านเกี่ยวกับอภิชฌมปทา ซึ่งก็คือการพยายามรักษาสิ่งที่มีอยู่ หาได้ มีแล้ว ให้อยู่สืบต่อไป เพื่อสนับสนุนประเด็นที่ท่านจะเสนอต่อไปในเรื่อง เป็นการโน้มน้าวใจที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้อ่านเชื่อถือและเห็นคล้อยตามสารที่ท่านต้องการเสนอได้เป็นอย่างดี

- ถ้าท่านยันตระदीจริง โยมไม่ต้องห่วงหรอก พระพยอมตกรนเอง ดร.กิงแก้วก็ตกรนเอง ดร.ระวีก็ตกรนเอง อาจารย์เสฐียรพงษ์ก็ตกรนไปเอง ท่านยันตระदीก็จะดีวันดีคืน เป็นเทพเจ้าของโยมต่อไป ไม่ต้องห่วง เป็นพระอรหันต์ เป็นพระพรหมของโลกต่อไป

(เนื้อเรื่อง)

(ได้ร่วมเงาพระศาสนา : โยต้องอิจจา : ๑๗)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมอ้างตนเอง ดร.กิงแก้ว อธิการ ดร.ระวี ภาวิไล และอาจารย์เสฐียรพงษ์ วรรณปก เพื่อสนับสนุนประเด็นที่ท่านโจมตีพระยันตระदीในบริบทที่ท่านเสนอเนื้อเรื่อง การอ้างอิงบุคคลที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาดังกล่าวรวมทั้งตัวท่านเองเป็นการสร้างแนวร่วมเดียวกับท่านได้เป็นอย่างดี และยังเป็นการโน้มน้าวใจที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้อ่านเชื่อถือและเห็นคล้อยตามสารที่ท่านต้องการเสนอได้ดียิ่งขึ้นด้วย

- ท่านพุทธทาสไม่ตายจากเรา ธรรมะคำสอนของท่านยังช่วย**ชีบอกเราอยู่**เสมอ ให้รู้ถึงหน้าที่ และประพฤติปฏิบัติให้ถูกวิธีให้ชีวิตได้รับถึงความสะอาด สว่าง สงบ และที่สุขหมดเสียซึ่งตัวตน

(บทสรุป)

(ชีวิตมีคุณภาพ ต้องมีคุณธรรม : พุทธทาสไม่ตาย : ๔๑)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า พระพยอมอ้างท่านพุทธทาสภิกขุและคำสอนของท่านไว้ในบทสรุปเพื่อสนับสนุนและเน้นย้ำเรื่องราวที่พระพยอมเสนอไว้ในเนื้อเรื่องว่า แม้ว่าสังฆารของท่านพุทธทาสจะดับไป แต่ธรรมะและคำสอนต่าง ๆ ของท่านยังคงอยู่ เป็นธรรมะที่สามารถนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี สามารถโน้มน้าวให้ผู้อ่านเชื่อถือและเห็นคล้อยตาม "สาร" ที่พระพยอมต้องการเสนอได้

๓.๓ กลวิธีการอธิบายธรรมะให้เข้าใจง่ายเพื่อการโน้มน้าวใจ

งานเขียนทั้ง ๗๘ เรื่องในปริเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณนั้น ถือได้ว่าเป็นงานเขียนที่มีลักษณะของการเทศนาสั่งสอนเป็นจุดมุ่งหมายหลัก เนื่องจากพระพยอมต้องการใช้ปริเฉทการเขียนของท่านเป็นสื่อในการสั่งสอน ที่แนะ อบรมให้พุทธศาสนิกชนที่อ่านได้เห็น คล้อยตาม และนำไปประพฤติปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมได้ง่ายขึ้น แต่ทั้งนี้ ถ้าพระพยอม เสนอธรรมะโดยใช้ภาษาธรรมหรือภาษาบาลีสันสกฤตเป็นหลัก พุทธศาสนิกชนกลุ่มเป้าหมายของท่านก็คงจะไม่สามารถเข้าใจและ “เข้าถึง” ธรรมะที่ท่านต้องการเสนอผ่านไปยังผู้อ่านได้เป็นแน่

นิตยสารสารคดี (๒๕๓๐ : ๘๑) ได้สัมภาษณ์พระพยอม กัลยาโณในคอลัมน์ “สัมภาษณ์” หัวข้อ “พระพยอม กัลยาโณ ยอดพระนักปาฐกถาธรรมแห่งยุค” ถึงวิธีการเทศน์โดยการอธิบายธรรมะให้เข้าใจง่ายว่า

“สารคดี : แต่วิธีการเทศน์ของท่านก็ไม่ได้ทำให้หลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนาเบี่ยงเบนไปใช่ไหม

พระพยอม : เราเอาหลักเดิมไว้แต่ใช้วิธีการใหม่ ที่เอาตมาพูดไปน้ำมันจะผิอะไร เพียงแต่ใช้คำที่ไม่เป็นภาษาวัดหรือภาษาธรรมะ เช่น คำว่า ทมะ...คนฟังไม่เข้าใจ ถ้าบอกว่า “นือตหลุด” น้ำมันขาด ทมะแปลว่าข่มใจ บังคับใจไว้ นือตคือขันบังคับไว้ เพราะฉะนั้นเกิดอะไรหลวมขึ้นก็ต้องขันนือต อย่าให้นือตหลุด แล้วการเทศน์ของเราก็ไม่ล้ำเส้นถึงกับเอาหัวลงเอาตีนขึ้น”

ดังนั้น พระพยอมจึงตระหนักว่าควรจะต้องเสนอธรรมะให้เข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้อ่านหรือพุทธศาสนิกชนทั่วไปสามารถเข้าใจหลักธรรมคำสอนที่ท่านต้องการเทศนาสั่งสอน อีกทั้งการอธิบายธรรมะให้เข้าใจง่ายยังถือได้ว่าเป็นกลวิธีการโน้มน้าวใจที่มีประสิทธิภาพดีมากอีกกลวิธีหนึ่ง ดังที่กล่าวแล้วว่า กลุ่มเป้าหมายของการสอนธรรมะของพระพยอมคือกลุ่มคนระดับชาวบ้านทั่ว ๆ ไป และคนส่วนใหญ่ในสังคมที่ไม่สนใจธรรมะ เพราะสภาพสังคมอันเร่งรีบและบีบคั้นดังปัจจุบัน ทำให้ผู้คนไม่มีเวลาในการปลีกตัวเข้าวัดหรือประกอบศาสนกิจ ดังนั้น บทบาทเชิงรุกของพระพยอมก็คือการนำธรรมะเข้าหาประชาชนเหล่านั้นโดยการเสนอและอธิบายธรรมะให้เข้าใจง่าย โดยใช้ธรรมะพื้นฐานเป็นหัวข้อใหญ่ในการเสนอสาร

ปรีชา ช่างขวัญเย็น (๒๕๓๕) กล่าวถึงธัมมวัจฉาวิหารของพระพยอม กัลยาโณว่า ลักษณะเฉพาะของธัมมวัจฉาวิหารของพระพยอมลักษณะหนึ่งก็คือ การใช้คำอธิบายง่าย ที่เหมาะแก่ผู้ฟังซึ่งความรู้น้อยหรือความสนใจธรรมะน้อย ท่านอธิบายด้วยความรู้และคำพูดในระดับชาวบ้าน

จากคำยืนยันของตนเองและคำยืนยันของผู้อื่นสนับสนุนให้เห็นชัดเจนว่ากลวิธีการอธิบายธรรมะให้เข้าใจง่ายเพื่อการโน้มน้าวใจนี้เป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่พระพยอมใช้โน้มน้าวใจผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกลวิธีดังกล่าวมีส่วนช่วยในการสั่งสอนธรรมะเชิงรุกให้เข้าถึงพุทธศาสนิกชนทั่วไปได้มาก และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมได้ง่ายดายด้วย

ผู้วิจัยพบว่า กลวิธีการอธิบายธรรมะให้เข้าใจง่ายเพื่อการโน้มน้าวใจนี้จะปรากฏในองค์ประกอบเนื้อเรื่องในปริศนาคำสอนที่เขียนเท่านั้น เพราะเป็นกลวิธีที่ใช้อธิบายขยายความเนื้อหาธรรมะและหลักธรรมที่ท่านเสนอไว้ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น และผู้อ่านสามารถรับรู้หลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าได้อย่างแจ่มแจ้งมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- แล้วก็ธรรมะวิจัยสัมโพชฌงค์ ก็คือการวิจัยอะไรถูก อะไรผิด อะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ อะไรเป็นประโยชน์ อะไรไม่ใช่ประโยชน์ เดียวนี้คนตาดีแต่มีวินิจฉัยบอดอาตมาได้บอกว่าระหว่างคนตาดีกับวินิจฉัยบอด และระหว่างคนตาบอดแต่วินิจฉัยดี ถ้าจะให้เลือกเอาอันไหนดีกว่ากัน อาตมาพูด เทคนิ์ เขียนแล้วก็ตาม ถ้าดีแต่พูดเขียนอะไรแต่ไม่ถูกหลักเกณฑ์ คือสู้คนตาบอดที่มีวินิจฉัยออก เก่ง ดี ถูกต้องชัดเจนไม่ได้

(เมื่อยักษ์กินศีลธรรม : ใช้สติถอนเสี้ยนหนามชีวิต : ๑๓)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมอธิบายคำว่า “ธรรมะวิจัยสัมโพชฌงค์” ว่าเป็นอะไร เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้นว่าหมายถึง การวิจัยหรือวินิจฉัยได้ว่าอะไรถูกหรือผิด ควรทำหรือไม่ควรทำ เป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์ ทั้งนี้ การเขียนด้วยภาษาธรรมดาไม่ซับซ้อนทำให้ผู้อ่านเข้าใจและเห็นคล้อยตามได้ง่ายกว่าการใช้ภาษาบาลีที่ผู้อ่านแปลไม่ออก

- ในหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า มีบทหนึ่งคืออารักขสัมปทา คือให้เจริญความเป็นคนไม่ต่อกรรักษา ตั้งแต่รักษาสम्บัติทรัพย์สินเงินทองที่หามาได้ ไม่ใช่จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย รักษากิจการงานหน้าที่ รักษาหัวใจพ่อแม่ รักษาความเป็นไท รักษาศีลอุโบสถ จนกระทั่งใน

ที่สุดรักษาอายตนะหรืออินทรีย์ คือ รักษาไม่ให้ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ลุกเป็นไฟ เหมือนเรา
รักษาบ้านเรือนไม่ให้ไฟไหม้ นี้เรียกว่า อารักษสัมปทา

(ชีวิตมีคุณภาพ ต้องมีคุณธรรม : ควรเป็นผู้ไฟรักษา : ๘๙)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมอธิบายคำว่า อารักษสัมปทา ว่าคือ
อะไร เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้นว่า หมายถึง การให้เป็นคนไฟรักษา ไม่ว่าจะเป็นการรักษาทรัพย์
สมบัติ รักษาหน้าที่ รักษาหน้าใจ รักษาความเป็นไท รักษาศีล จนที่สุดคือการรักษาตา หู จมูก
ลิ้น กาย และใจไม่ให้ลุกเป็นไฟ

- ที่เราเคยได้ยินคำว่า “สุทธิ อสุทธิปัจเจกตั้ง” (ความบริสุทธิ์ หรือไม่บริสุทธิ์นั้นมีได้
เฉพาะตน) คนอื่นใครจะมาทำให้ใครบริสุทธิ์ได้ไม่มี ไม่สามารถมีใครทำให้ใครบริสุทธิ์ได้ และไม่
ควรที่ใคร ๆ จะไปรับรองความบริสุทธิ์ของใคร ๆ ได้ เพราะรู้ได้เฉพาะตน

(ได้ร่วมเงาพระศาสนา : “สุทธิ อสุทธิปัจเจกตั้ง” : ๒๐)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมอธิบายคำว่า “สุทธิ อสุทธิปัจเจกตั้ง”
ให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้นว่า หมายถึง ความบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์มีได้เฉพาะตน ไม่มีใครจะมาบอก
หรือรับรองความบริสุทธิ์ของใครได้

๓.๔ กลวิธีการเล่านิทานที่มีคติสอนใจและเรื่องเล่าครั้งพุทธกาลเพื่อการโน้มน้าวใจ

กลวิธีการเล่านิทานที่มีคติสอนใจและเรื่องเล่าครั้งพุทธกาลเพื่อการโน้มน้าวใจ
เป็นกลวิธีการโน้มน้าวใจอีกกลวิธีหนึ่งที่พระพยอมใช้เพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านสนใจใคร่ติดตาม
ปริเฉทการเขียน ตลอดจนเป็นการอธิบายขยายความประเด็นใดประเด็นหนึ่งในปริบทนั้น ๆ ให้
ผู้อ่านเข้าใจสารที่พระพยอมต้องการนำเสนอมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยพบว่า พระพยอมใช้กลวิธีการเล่า
นิทานที่มีคติสอนใจและเรื่องเล่าครั้งพุทธกาลเพื่อการโน้มน้าวใจในปริเฉทการเขียนในส่วนของ
องค์ประกอบเนื้อเรื่อง และองค์ประกอบบทสรุปเท่านั้น เนื่องจากกลวิธีนี้เป็นกลวิธีที่ใช้อธิบาย
ขยายความประเด็นที่ท่านเสนอในปริเฉท เพื่อให้ผู้อ่านติดตามและเข้าใจได้อย่างแจ่มแจ้งมาก
ขึ้น ทั้งยังเป็นการสอดแทรกคติสอนใจได้เป็นอย่างดี อนึ่ง วารสารหนังสือ (๒๕๔๗ : ๔๔-๕๔)
กล่าวถึงนิทานที่มีคติสอนใจไว้ว่า นิทานที่มีคติสอนใจนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิด
ความเพลิดเพลิน โดยสอดแทรกความรู้ คติสอนใจ และสอนความประพฤติหรือศีลธรรมแก่
ผู้อ่านเอาไว้ด้วย ส่วนเรื่องเล่าครั้งพุทธกาลนั้น หมายถึง เรื่องราวที่เกิดขึ้นในครั้งพุทธกาล อยู่
ในช่วงระหว่างที่พระพุทธเจ้าประสูติจนกระทั่งปรินิพพาน

๓.๔.๑ กลวิธีการเล่านิทานที่มีคติสอนใจ

พระพยอมใช้กลวิธีการเล่านิทานที่มีคติสอนใจเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาสาระที่ ท่านต้องการเสนอได้อย่างแจ่มชัดมากขึ้น ดังตัวอย่าง

- ท่านอาจารย์พุทธทาส ท่านเรียกว่า “การศึกษาหมาหางด้วน โลกกำลังมี ปัญหามากขึ้น ทั้งปัญหาทางกาย ปัญหาทางใจ จนแก้ไขไม่หวาดไม่ไหว มูลเหตุปัญหานั้นมา จากการศึกษที่ไม่สมบูรณ์ เป็นการศึกษาที่ไม่มีศีลธรรม แยกการศึกษาออกจากศาสนา” ที่ กล่าวถึงหมาหางด้วนนั้น เรื่องมีอยู่ว่า หมาจึงจอกเข้าไปหากินในหมู่บ้าน ถูกเครื่องดักตัดหาง ขาด เมื่อหางตนขาดก็ไปชักชวนเพื่อนตัวอื่นให้หางขาดเหมือนตน หมาตัวอื่นจึงนิยมตัดหาง เหมือนหมาหางขาดตัวต้นเหตุ จนกระทั่งมีหมาที่มีความคิดว่าหางตัวเองคืออยู่แล้วจะไปตัดให้ เจ็บปวดทำไม เรื่องตัดหางขาดจึงจบไป

(เนื้อเรื่อง)

(ชีวิตมีคุณภาพ ต้องมีคุณธรรม : จัดการศึกษาให้ชีวิตร่มเย็น : ๒๑-๒๒)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมเล่านิทานเกี่ยวกับหมาจึงจอกที่ถูก ตัดหาง เพื่ออธิบายขยายความคำกล่าวของท่านพุทธทาสเกี่ยวกับ การศึกษาหมาหางด้วน การ เล่านิทานเรื่องหมาหางด้วน จะทำให้เข้าใจได้ดีขึ้นว่า การศึกษากับหมาหางด้วนนั้นเกี่ยวข้องกัน อย่างไร ทำให้ผู้อ่านอุกคิดได้ว่าไม่ควรทำตัวเป็นหมาหางด้วน ไม่ควรแยกการศึกษาออกจาก ศีลธรรมและศาสนา

- พ่อแม่บางคนรักลูกมาก ถนอมเอาไว้มิใช่ไม่ฝึก มีอะไรก็ทำแทนหมดกลัวลูก จะเหนื่อย กลัวลูกจะบอบช้ำ ต่อไปลูกก็ทำอะไรไม่เป็น พ่อแม่ตายก็เอาตัวไม่รอด เหมือนกับที่ เขาเล่าว่า ลิงเลี้ยงลูกตัวที่มันรัก มันจะกอดไว้ในอก ตัวที่มันไม่ค่อยรักก็ไม่เอาใจใส่ ให้จับคอกซี่ หลัง เวลากระโดดไปไหนก็โดนหนามเกี่ยวบ้าง ชนกิ่งไม้บ้าง ต่อไปมันก็รู้จักหลบ รู้จักระวัง ส่วนตัวที่อยู่ในอ้อมอกไม่มีโอกาสได้รู้ได้เห็นปัญหาอุปสรรคอะไร ในที่สุดตัวที่แม่ลิงไม่รักไม่ ปกป้องกลับประคองตัวได้ดีกว่า

(เนื้อเรื่อง)

(เช็กศีลธรรมกันบ้าง : รักลูกให้ถูกธรรม : ๕๑-๕๒)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมเล่านิทานเกี่ยวกับลิงที่รักลูกของตน มากโดยกอดลูกที่รักไว้ในอก ส่วนลูกที่ไม่รักก็ให้จับคอกซี่ จนส่งผลให้ลูกตัวที่แม่ลิงไม่รักสามารถ

เผชิญกับอุปสรรคได้ดีกว่าลูกตัวที่แม่เลี้ยงรัก เพื่อขยายความประเด็นที่ท่านกล่าวถึงพ่อแม่ที่รักและ
ทะนุถนอมลูกมากจนเกินไป จนเมื่อพ่อแม่ตายไปลูกคนนั้นก็เอาตัวไม่รอด

- เหมือนรถบรรทุกหนักเพราะโลกมารถเลยพังหมด เศรษฐีซึ่งคนหนึ่งต้องตาย
เพราะความโลภ ขนของไปขายในชนบท บรรทุกหลังวัวไป และวัวทั้งสองตัวเกิดป่วยหนักเพราะ
บรรทุกน้ำหนักมาก มันเลยตาย ตายไปแล้วก็เกิดความโลภ จะแจกจ่ายหรือขายของถูกไปก็
ไม่ได้ จนใจมาแย่งแล้วก็หวง โลกเอาไว้จนถูกใจร่ำตาย

(เนื้อเรื่อง)

(เมื่อยักษ์กินศีลธรรม : จงรู้จักหยุด รู้จักพอ รู้จักให้ : ๖๘-๗๓)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมเล่านิทานเกี่ยวกับความโลภของ
เศรษฐีเพื่อขยายความเกี่ยวกับประเด็นเรื่องความโลภที่ท่านกำลังเสนออยู่ ผู้อ่านก็จะเข้าใจได้ดี
ว่าความโลภมีผลเสียอย่างไร อาจถึงขั้นเสียชีวิตได้ เป็นการโน้มน้าวไม่ให้ผู้อ่านโลภนั่นเอง

๓.๔.๒ กลวิธีการเล่าเรื่องเล่าครั้งพุทธกาล

พระพยอมใช้กลวิธีการเล่าเรื่องเล่าครั้งพุทธกาลเพื่อการโน้มน้าวใจผู้อ่าน ดัง
ตัวอย่าง

- เคยมีพระราชาทิ่มีมากในกามารมณ ขอบเอาเด็กมานอนนำมาเรอกามแล้วก็
ทำให้เด็กตาย เพราะความชาติสัดข์ของแก แต่แล้วก็ถูกประชาชนประณาม เป็นพระราชาทิ่ไม่
ตั้งอยู่ในทศพิธราชธรรม พระราชานั้นนอยากจะลดอยากจะเลิก พระพุทธเจ้าทรงแนะนำว่า ให้
คิดว่าเด็กเหล่านั้นเหมือนลูกหลาน หรือมองเหมือนแม่เรา เหมือนปฐนียบุคคลของเรา เพื่อจะได้
ไม่เกิดอารมณ์บ่าวบเดี่ยวนั้นขึ้นมา

(เนื้อเรื่อง)

(เติมธรรมะให้ชีวิต : กิเลส เพศรส ตัวอันตราย : ๓๔-๓๕)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมเล่าเรื่องเล่าครั้งพุทธกาลที่มีเนื้อหา
เกี่ยวกับพระราชาทิ่มีมากในกามารมณ เพื่ออธิบายขยายความประเด็นเกี่ยวกับกิเลสตัณหาที่
ท่านกำลังเสนอ ผู้อ่านก็สามารถเข้าใจเรื่อง มองเห็นปัญหา รู้วิธีแก้ปัญหา การสอนของพระ
พยอมจึงสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

- เหมือนอย่างกับพระพุทธเจ้าเคยได้พูดกับพราหมณ์ที่เข้ามาเฝ้า ซึ่งพราหมณ์ก็กำลังถือดอกไม้มา แล้วพระพุทธเจ้าก็บอกว่า วางชิพราหมณ์ พราหมณ์คนนี้ก็แกขอบถือตัว ท่านก็บอกว่าวางชิพราหมณ์ พราหมณ์ก็เลยวางดอกไม้ลงที่ละข้างทั้งสองมือ สองครั้ง พอต่อไป พระพุทธเจ้าก็บอกต่อไปอีกว่า วางชิพราหมณ์ พราหมณ์ก็พูดว่า วางหมดทั้งสองมือสองครั้ง แล้ว ท่านจะให้วางอะไรอีกเล่า พระพุทธเจ้าท่านก็บอกว่า จงวางความยึดมั่นถือมั่นที่เจ้ามีอยู่ จึงจะสบายและดีกว่าการวางของวางดอกไม้ นั่น ส่วนของพวกนั้นถือต่อไปได้ แต่ใจต้องรู้จักวาง
(เนื้อเรื่อง)

(เติมธรรมะให้ชีวิต : ดับทุกข์ได้ด้วยธรรมะ : ๑๐๒-๑๐๓)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมเล่าเรื่องเล่าครั้งพุทธกาลที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพราหมณ์ที่ยึดมั่นถือมั่น ไม่รู้จักการละวาง เพื่ออธิบายขยายความประเด็นเกี่ยวกับทุกข์ของคนในสังคมปัจจุบันที่เกิดจากการยึดมั่นถือมั่นที่ท่านกำลังเสนอ อันสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจ การสอนของท่านจึงโน้มน้าวใจผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

"สมัยพุทธกาล มีเรื่องในพุทธประวัติ เรื่องของสาวกสาวิกา ที่นำศิษษาหลายท่านหลายเรื่อง อย่างเช่น เรื่องของนางปฐาจาราที่คนทั่วไปจะนึกขึ้นมาได้ ในเรื่อง "วังแม่ลูกอ่อน" เสียผู้เสียลูกทั้งสองคน เกิดความเศร้าโศกเสียใจมาก หรือเรื่องของคนที่รักลูกมาก ลูกตายแล้วก็อุ้มเที่ยวไปหาหมอให้ช่วยรักษา จนไปพบพระพุทธเจ้า คือมีคนแนะนำให้ไปเฝ้าพระพุทธเจ้า เพราะคนอื่น ๆ พูดให้ฟังจนหมดปัญญาแล้ว นางก็ยังไม่เชื่อติดยึดกับความรักลูก จึงให้ความรักมันกัดจนเจ็บปวดทรมานใจ ปล่อยวางไม่ได้ เมื่อไปเฝ้าพระพุทธเจ้าแล้วพระองค์สั่งให้ไปหาเครื่องประกอบยาที่ทำให้ลูกฟื้น คือหาเมล็ดพันธุ์ผักกาดจากบ้านหรือจากหมู่บ้านที่ไม่เคยมีใครตาย หาเท่าไรก็หาไม่ได้ เป็นการให้นางทำใจไปในตัว ให้เวลาเป็นเครื่องคลี่คลายความหม่นหมอง เพราะอุ้มศพไปนาน ๆ แล้วศพก็เริ่มเน่า นางก็เริ่มเหนื่อย ในที่สุดกลับมาหาพระพุทธเจ้าแล้วฟังธรรมจนบรรลธรรม ก็ขอนำมาเป็นบทเรียน"

(บทสรุป)

(เช็กศีลธรรมกันบ้าง : อย่ายึดติด : ๗๐)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมเล่าเรื่องเล่าครั้งพุทธกาลที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแม่ลูกอ่อนที่ไม่ยอมรับความจริงว่าลูกของตนได้ตายไปแล้ว นางยึดมั่นถือมั่น ไม่รู้จักการละวางจึงเกิดความทุกข์มาก เพื่ออธิบายขยายความประเด็นเกี่ยวกับทุกข์ของคนในสังคมปัจจุบัน

ที่เกิดจากการยึดมั่นถือมั่นกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเกินไป ไม่รู้จักการปล่อยวาง อันสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

กลวิธีการโน้มน้าวใจทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยพบว่า พระพยอมใช้กลวิธีทุก ๆ กลวิธีประกอบกันในงานเขียนเรื่องหนึ่ง ๆ จึงนับได้ว่าปริเฉทการเขียนของพระพยอมเป็นปริเฉทการเขียนเชิงโน้มน้าวใจ (Persuasive written discourse) เป็นการโน้มน้าวใจในเชิงสอน กล่าวคือ พระพยอมใช้เรื่องเล่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดคำสอน และสอดแทรกกลวิธีการโน้มน้าวใจต่าง ๆ ลงไปด้วย เพื่อโน้มน้าวให้อ่านหรือพุทธศาสนิกชนน้อมนำเอาคำแนะนำ หรือพระธรรมะของท่านไปใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งปฏิบัติตนตามคำสอนของพระบรมศาสดา เพื่อให้สามารถดำรงตนเป็นพุทธศาสนิกชนตามครรลองแห่งพุทธศาสนาสืบไป

โดยสรุป กลวิธีการโน้มน้าวใจในปริเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาณแบ่งออกได้เป็น ๔ กลวิธีใหญ่ ๆ ได้แก่ กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อการโน้มน้าวใจ กลวิธีการอ้างอิงบุคคลที่มีชื่อเสียงเพื่อการโน้มน้าวใจ กลวิธีการอธิบายธรรมะให้เข้าใจง่ายเพื่อการโน้มน้าวใจ และกลวิธีการเล่านิทานที่มีคติสอนใจและเรื่องเล่าครั้งพุทธกาลเพื่อการโน้มน้าวใจ กลวิธีทั้งสี่ต่างเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน กลวิธีการโน้มน้าวใจทั้งหมดมีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับองค์ประกอบในปริเฉทการเขียน ด้วยเหตุผลที่ว่า กลวิธีการโน้มน้าวใจกลวิธีหนึ่งสามารถปรากฏอยู่ในองค์ประกอบทุกองค์ประกอบในปริเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาณเพื่อทำหน้าที่โน้มน้าวใจผู้อ่านได้เสมอ ดังแสดงไว้ในตารางที่ ๔ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๔ กลวิธีการโน้มน้าวใจที่ปรากฏในแต่ละองค์ประกอบในปริจเจตการเขียนของ
พระพยอม กัลยาโณ

กลวิธีการโน้มน้าวใจ	ชื่อเรื่อง	แนวความคิดสำคัญ	คำที่ทนาย	บทนำ	เนื้อเรื่อง	บทสรุป
๑. การใช้ภาษา						
๑.๑ การใช้คำและสำนวนในปริจเจต						
๑.๑.๑ การใช้สำนวนดัดแปลง	-	✓	-	-	✓	-
๑.๑.๒ การใช้คำตรงกันข้าม	✓	✓	-	✓	✓	✓
๑.๑.๓ การสร้างคำใหม่	✓	-	-	-	✓	-
๑.๒ การใช้ระดับภาษาไม่เป็นทางการ						
๑.๒.๑ การใช้ภาษาปาก	✓	✓	-	-	✓	-
๑.๒.๒ การใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศร่วมสมัย	-	✓	-	-	✓	✓
๑.๓ การแสดงทรรศนะ	✓	✓	-	-	✓	✓
๑.๔ การยกตัวอย่าง	-	-	-	-	✓	-
๑.๕ การทำให้เป็นส่วนหนึ่งของผู้อ่าน	-	✓	-	-	✓	✓
๑.๖ การเปรียบเทียบ	-	✓	-	-	✓	✓
๑.๗ การใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ	✓	✓	-	-	✓	✓
๑.๘ การใช้เหตุผล	-	✓	-	-	✓	✓
๒. การอ้างอิงบุคคลที่มีชื่อเสียง	-	✓	-	✓	✓	✓
๓. การอธิบายธรรมชาติให้เข้าใจง่าย	-	-	-	-	✓	-
๔. การเล่านิทานที่มีคติสอนใจและเรื่องเล่าครั้งพุทธกาล	-	-	-	-	✓	✓

จากตารางที่ ๔ ข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระพยอมสอดแทรกกลวิธีการโน้มน้าวใจไว้ในทุก ๆ องค์ประกอบในปริจเจตการเขียนของท่าน มากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป เป็นที่น่าสังเกตว่า องค์ประกอบเนื้อเรื่องเป็นองค์ประกอบที่ปรากฏกลวิธีการโน้มน้าวใจทุกกลวิธี เนื่องจากเนื้อเรื่อง

เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในปริเฉทการเขียน พระพยอมต้องการเสนอสารสำคัญและประเด็นต่าง ๆ ที่ท่านต้องการสอนและถ่ายทอดไว้ในเนื้อเรื่อง ดังนั้นท่านจึงต้องพยายามใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจต่าง ๆ สอดแทรกไว้ให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้และเข้าใจเนื้อหาสาระที่ท่านสอนและเสนอให้ได้ตรงประเด็นมากที่สุดนั่นเอง ส่วนองค์ประกอบคำทักทายนั้น เป็นองค์ประกอบที่มีรูปแบบการโน้มน้าวใจตายตัว คือ วลีสำเร็จรูปที่ว่า “เจริญพร ท่านผู้อ่าน” เป็นคำทักทายที่แสดงฐานะของผู้เขียนหรือพระพยอมที่สามารถเทศนาสั่งสอนผู้อ่านได้ และผู้อ่านมีแนวโน้มที่จะเชื่อถ้อยคำสอนของท่าน และนำไปปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

อย่างไรก็ดี การศึกษาองค์ประกอบกับกลวิธีการโน้มน้าวใจในปริเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณทำให้ผู้วิจัยทราบถึงองค์ประกอบที่ประกอบกันขึ้นในปริเฉทการเขียน และทราบถึงกลวิธีการโน้มน้าวใจต่าง ๆ ที่พระพยอม กัลยาโณใช้เพื่อโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เห็นคล้อยตามสิ่งที่ท่านต้องการเสนอ ตลอดจนผู้อ่านสามารถเข้าใจธรรมะที่เป็นนามธรรมได้ง่ายดายมากขึ้น อันเป็นผลดีที่พุทธศาสนิกชนทั้งหลายในสังคมที่ไม่สนใจธรรมะ จะได้เริ่มต้นศึกษาธรรมะขั้นต้นเพื่อนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ยิ่งไปกว่านั้นพุทธศาสนิกชนทั้งหลายยังอาจสามารถซึมซับรสพระธรรมอันลึกซึ้งและบริสุทธิ์ให้เข้าสู่จิตใต้สำนึกของตนได้ไม่มากนักน้อย